

HAZIRGIYİM ve KONFEKSİYON SEKTÖRÜ İHRACAT PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
Hazırgiyim ve Konfeksiyon Arge Şubesi

2016
OCAK-ARALIK

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,1 Arttı.....	4
İhracatın %70,8'i AB Ülkelerine	4
Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı	4
Kapasite Kullanım Oranı %76,4	5
Performansa Etki Eden Faktörler	5
DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	6
I.1. Dünya Ekonomisi	6
I.2. ABD Ekonomisi	8
I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi	9
I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler	11
I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler	11
I.4.2. Ortadoğu Ekonomileri	13
I.5. Türkiye Ekonomisi	14
II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	17
II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,1 Arttı.....	17
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri.....	18
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	19
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	21
III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı	21
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler	21
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler	23
III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %2,1	24
III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %8,7 Artış Var	26
III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'nde Düşüş Oranı: %0,4	27
III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %7'lik Düşüş Gerçekleşti	28
III.8. Amerika Ülkeleri İhracatında %9,5 Artışa Ulaşıldı	29
III.9. Türk Cumhuriyetleri'nde Artış Oranı %23,1	31
III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Artışı: %0,9	32
III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracat da Artışa Geçti: %15,3	33
III.12. Serbest Bölgelere İhracat %10 Arttı	34
IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	35
IV.1 Örne Konfeksiyon İhracatında %0,7 Düşüş Var	36
IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örne Giysilerde Durum	38
IV.3 Çorap İhracatındaki Artış Sektörel İhracattan Yüksek: %1,1	40
IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %0,5 Artış Gerçekleşti	41
IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum	44
IV.6. Denim Giysi İhracatında %1,7 Artış	46
IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Azalışı %8,3.....	48
IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Artış Oranı: %3.....	50
V. HAMMADDE İTHALATI	53
VI. KONFEKSİYON İTHALATI	54
VI.1 Temel Ürün Grupları İtibarıyla İthalat	55
VI.2 Ülkeler İtibarıyla İthalat.....	56
VII. KAPASİTE KULLANIM ORANI	58
VIII. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	59

Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri	59
Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2016 Ocak-Aralık.....	61
Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2016 Ocak-Aralık.....	61

YÖNETİCİ ÖZETİ

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,1 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2016 yılının Ocak-Aralık döneminde Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2015 yılının aynı dönemine göre %0,1'lik artış ile 17 milyar dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2016 Ocak-Aralık döneminde %11,9'luk payı ile otomotiv sektöründen sonra en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumundadır.

İhracatın %70,8'i AB Ülkelerine

2016 Ocak-Aralık döneminde, Türkiye'den Ortadoğu ülkeleri, Amerika ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri, Asya ve Okyanusya ülkeleri ile Serbest Bölgelere yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, %0,9 ile %23,1 arasında değişen oranlarda artmıştır. Avrupa Birliği ülkeleri, Afrika ülkeleri ve Eski Doğu Bloku ülkeleri ihracatta azalma görülen ülke grupları olarak dikkat çekmektedir. Sektörel ihracatın %70,8'i AB ülkelerine gitmiş ve bu ülke grubunda %2,1'lik bir azalış yaşanmıştır. Bu azalışa karşın, Türk Cumhuriyetleri ülkelerine ihracatta %23,1'lik artış ile diğer ülke gruplarında elde edilen artışlar da Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %0,1 oranında artmasında etkili olmuştur.

2016 yılında Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Fransa, Hollanda, İtalya ve Polonya olarak sıralanmıştır. En fazla ihracat yapılan ilk on ülke içinde Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda ve Irak hariç diğer beş ülkenin tamamına yönelik hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, 2015 yılına kıyasla %3,3 ile %25,5 arasında değişen oranlarda artmıştır. En yüksek oranlı ihracat artışı %25,5 ile Polonya'ya ihracatta kaydedilmiştir.

Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu örme konfeksiyon mamulleridir. 2016 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %52,4, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %35,1 ve hazır eşyaların payı %11,5 olmuştur.

2016 Ocak-Aralık döneminde hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunun ikisinde artış birinde azalış görülmüştür. Bu dönemde, %0,7 oranında azalışla 8,9 milyar dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken,

dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %0,5 oranında artarak 6 milyar dolara yükselmiş, hazır eşya ihracatı ise %3 artışla 2 milyar dolar olmuştur.

2016 yıl sonu itibarıyla iki ürün grubunda ihracat artışı, bir ürün grubunda azalış görülürken ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubundaki ihracat artışı (%3) ve dokuma konfeksiyon mamullerindeki ihracat artışı (%0,5) sektörel ihracat artışından oransal olarak daha yüksek olmuştur.

Kapasite Kullanım Oranı %76,4

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, hazır giyim ve konfeksiyon sanayiinde 2015 Aralık ayında %76,5 olan kapasite kullanım oranı, 2016 yılının Aralık ayında %0,1 oranında azalarak %76,4 olarak kaydedilmiştir.

Performansa Etki Eden Faktörler

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansına etki eden en temel faktörlerden biri euro/dolar paritesidir.

2016 yılı Ocak-Aralık döneminde yapılan 17 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 12 milyar dolarla %70,8'i ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB-28 ülkelerine yapılmıştır.

2015 yılında 1 Euro ortalama 1,1110 ABD Dolarına eşit iken, 2016 yılında Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %0,36'lık düşüşle 1,1070 dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede %0,36'lık parite etkisinden arındırıldığı zaman Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında %0,1'lik artış değil %0,3'lük bir artış olduğu hesaplanmaktadır.

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

I.1. Dünya Ekonomisi

Dünya ekonomisi 2016 yılında dalgalı bir seneyi geride bırakırken, küresel büyüme nispeten zayıf ve kırılmalı görünümünü devam ettirmektedir. 2016 yılının ilk yarısı daha olumlu ve sakin geçerken, küresel ekonomide yavaş büyüme sorunu, İngiltere'nin AB'den ayrılma kararı (Brexit), ABD'de Donald Trump'ın Başkanlık seçimlerini kazanmasıyla dünya ticaretinde belirsizliklerin ortaya çıkması ve jeopolitik risklerin yılın ikinci yarısına damgasını vurduğu değerlendirilmektedir.

Dünya ticaretinde ve yatırımlarda yaşanan yavaşlama, küresel talepte hissedilen düşüş, emtia fiyatlarındaki istikrarsızlık, devam eden jeopolitik riskler, siyasi belirsizliklerin dünya ekonomisi üzerindeki yansımaları ve Avrupa başta olmak üzere bankacılık sistemlerinde devam eden sorunlar dünya ekonomisini olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir. Diğer yandan, yılın 2. ve 3. çeyrek döneminde Brexit ve sonrasına ilişkin soru işaretleri ağırlık kazanırken, son çeyrekte ABD'de Trump'ın başa geçmesi sonrası yaşanacak siyasi ve ekonomik gelişmeler ve riskler en büyük soru işaretini oluşturmaktadır.

20 Ocak 2017 tarihinde ABD Başkanlığını devralan Trump yönetiminin etkisi, küresel ekonominin karşı karşıya bulunduğu en büyük bilinmeyenlerden biri olarak görülmektedir. Trump vergileri düşürmeyi ve altyapı harcamalarını artırmayı taahhüt ederken, Çin ve Meksika gibi ticaret ortaklarına gümrük vergisi uygulama tehdidinde bulunmaktadır. Bu gibi cezalandırıcı tedbirlerin, misillemeyi tetiklemesi durumunda uluslararası ticaret ve küresel büyüme üzerinde olumsuz etkisi olabileceği öngörülmektedir.

Yeni yılda dünya ekonomisini ve uluslararası ticareti olumsuz etkileyebilecek diğer risklerin arasında ülkelerin içe dönük ve ticarete korumacı eğilimlerinin artması, küresel finans şartlarında beklenenden daha keskin bir sıkışmanın meydana gelmesi, artan jeopolitik gerilimler ile Çin ekonomisinde beklenenden daha fazla bir yavaşlama olması da yer almaktadır.

Ocak ayının ortasında IMF Küresel Ekonomik Görünüm Raporu yayınlanmıştır. IMF'nin çeyrek dönemlik Dünya Ekonomik Görünüm raporunda, % 3,4 olan 2017 yılı küresel ekonomik büyüme tahminini değiştirmedeği ve 2018 yılı için % 3,6 olan büyüme tahminine de dokunmayarak Ekim ayındaki ile aynı tuttuğu görülmektedir.

Raporda, 2016 yılında % 3,1 büyüdüğü öngörülen dünya ekonomisinin 2017 ve 2018'de gelişen ülkeler sayesinde ivme kazanmasının beklendiği, buna karşın yeni ABD yönetiminin politikalarına ve global yansımalarına yönelik

belirsizliğin tahminleri zorlaştırdığı, bu nedenle IMF'nin küresel projeksiyonlarını bu yıl için % 3,4 ve 2018 için % 3,6'da sabit tuttuğu belirtilmektedir.

Aynı rapora göre gelişmiş ülke ekonomileri 2016 yılında % 1,6 oranında büyürken, 2017 yılında ise % 1,9 oranında büyüme öngörülmektedir.

Bu arada, küresel kriz sonrasında ivme kaybeden dünya ticaret hacminin, 2015 yılının ardından 2016 yılında da yavaşlamaya devam ettiği, 2016'da beklentilerin altında büyüdüğü öngörülmektedir. Nitekim DTÖ 2016 yılı dünya ticaret hacmi büyüme öngörüsünü %2,8'den %1,7'ye çekmiş bulunmaktadır. Yine DTÖ verilerine göre 2016'da küresel ticaretin miktar bazında, 2009 yılı hariç, son 15 yılın en düşük büyümesini kaydettiği belirtilmektedir.

Asya'nın en büyük ekonomisi Çin'de ise 2016 yılında % 6,7 oranında büyüme olduğu öngörülmürken, büyümenin büyük ölçüde krediler ve tüketim harcamalarındaki artışın etkisiyle gerçekleştiği belirtilmektedir. Çin'in başlıca ekonomik sorunları arasında sanayi malları üretimindeki kapasite fazlasının yarattığı problemler olduğu belirtilmektedir. Yine uzmanlar Çin hükümetinin ekonomiyi sanayi üretimi ve konut balonuna dayalı olmaktan çıkartıp, iç tüketime dayalı hale getirme çabalarında çok başarılı olamadığını belirtmektedir.

Diğer yandan, özel sektörün yüksek borçları nedeniyle risklerin arttığı Çin'de konut fiyatları ile kredi hacminde yaşanan hızlı artış ise finansal piyasalarda kırılganlığı artırmaktadır. Diğer taraftan, Çin Maliye Bakanı Xiao Jie maliye politikasının iktisadi faaliyeti destekleyecek nitelikte olacağını açıklamıştır. Maliye Bakanı, bu çerçevede bütçe harcamalarının arttıracağını ve vergi oranlarının düşürüleceğini ifade etmektedir. Bunlara karşın yeni yılda Çin'i ilgilendiren en önemli konu Trump'ın Başkanlığı sonrasında Çin'e karşı takınacağı tutum olacaktır. Bilindiği gibi Başkanlık seçim kampanyası sırasında Trump, Çin ile ABD arasındaki büyük bir ticaret açığını azaltmak için Çin'i bir para manipülatörü ilan ederek tüm Çin mallarına karşı % 45 oranında gümrük vergisi koymayı vadetmişti. ABD'nin Çin'e karşı takınacağı sert tutumun her iki ülke ekonomisine zarar verirken uluslararası ticareti de olumsuz yönde etkileme olasılığı yüksek görünmektedir.

IMF'nin Ocak ayında güncellenen tahminlerine göre Çin ekonomisinin 2016 yılının tamamında % 6,7, 2017 yılında % 6,5, 2018 yılında ise % 6 oranında büyümesi beklenmektedir.

Dünyanın üçüncü büyük ekonomisi Japonya'da ise ekonomide nispeten durgunluk ve yüksek borçluluk oranı devam etse de son gelen veriler ekonomide kısmen toparlanmayı işaret etmektedir. Güncel tahminlere göre Japonya ekonomisinin 2016 yılında % 0,9 oranında büyümesi beklenirken, 2017 yılında ise büyüme oranının % 0,8 olacağı tahmin edilmektedir.

Petrol fiyatları ise 2017 yılında arz-talep dengesinin yeniden sağlanabileceğine yönelik görüşlerin güçlenmesinin sağladığı destekle Aralık ayında 2016 yılı geneline kıyasla yüksek bir seyir izlemiştir. Aralık ayı boyunca 50 dolar/varil düzeyinin üzerinde seyreden petrol fiyatları, ayın son günlerinde yılın en yüksek seviyelerine ulaşmıştır. 30 Aralık itibarıyla Kasım sonuna kıyasla %15,6 yükselen Brent türü petrolün varil fiyatı, 2016 yılını 55 dolar düzeyinden tamamlamıştır.

IMF'nin son raporunda gelişmekte olan ülkelere yönelik 2017 tahmini % 4,6'dan % 4,4'e revize edilirken, % 4,8 olan 2018 beklentisinde değişiklik olmadığı belirtilmektedir. Bu ülke grubunda yer alan Hindistan, Brezilya, Meksika'ya yönelik büyüme tahminlerinde düşüşe gidilirken, büyüme tahminlerinde en fazla düşüşün ise petrol gelirlerinde düşüş olan S. Arabistan'ın büyüme beklentisinde yapıldığı görülmektedir.

I.2. ABD Ekonomisi

Dünyanın en büyük ekonomisi olan ABD'de 2016 yılında yılın başında öngörüldüğü hızla artarda faiz artışlarına gitmeyen ABD Merkez Bankası (Fed), Aralık ayında yaptığı toplantıda bir yıl sonraki ilk ve son on yıldaki ikinci faiz artırımına giderek politika faiz oranını 25 baz puan artırmıştır. Fed Başkanı Yellen, 2017 yılında faiz kararlarının işgücü piyasası koşulları ile enflasyona yönelik beklentilerin yanı sıra küresel finansal piyasalardaki gelişmelere bağlı olarak şekilleneceğini vurgulamakla birlikte mevcut ekonomik koşulların yeni yılda Fed'in daha hızlı faiz artışı yapmasını teşvik edici olduğu da belirtilmektedir. Yellen ayrıca, 20 Ocak 2017 tarihinde görevine başlayacak olan Trump'ın uygulayacağı maliye politikalarına yönelik belirsizliklerin para politikasının netleşmesine engel olduğunu dile getirmektedir.

ABD Başkanlık seçimlerini Trump'ın kazanmasının ardından ekonomik büyümenin hız kazanacağı yönündeki beklentiler güçlenmiştir. Fed üyelerinin öngörülerinin bu yıl 3 kez faiz artırılabilmesine işaret ettiği de dikkate alındığında, Fed'in para politikasının normalleştirilmesi konusunda daha hızlı hareket etmesi sözkonusu olabilecektir. Diğer taraftan, Trump yönetiminin izleyeceği ekonomi politikasına dair detayların henüz netleşmediği dikkate alındığında, dış ticarete korumacı önerilerin hayata geçirilmesinin küresel ekonomiye dair risklerin artmasına yol açabileceği düşünülmektedir.

Ekonomik büyüme anlamında ise ABD, 2016 yılı ikinci çeyrek döneminde % 1,4 büyürken, üçüncü çeyrek döneminde ise beklenenin üzerinde % 3,5 seviyesinde büyüyerek son 2 yılın en hızlı büyüme performansını sergilemiştir. Yılın 4. çeyrek dönemine ilişkin büyüme tahminleri ise ılımlı düzeyde seyretmektedir.

IMF'nin son raporundaki güncel tahminlerine göre ise ABD ekonomisinin 2016 yılı genelinde % 1,6 oranında büyürken, 2017 yılında % 2,3, 2018 yılında ise % 2,5 oranında büyümesi beklenmektedir. IMF'nin Ekim ayı raporunda bu rakamlar aynı yıllar için sırasıyla % 2,2 ve % 2,1 olarak öngörülmüştü.

IMF'nin Amerika Birleşik Devletleri ekonomisinin büyüme tahminini Donald Trump yönetiminin genişlemeci politika tercihlerini de hesaba katarak, 2017 ve 2018 yılları için yükselttiği belirtilmektedir.

Öte yandan, işgücü piyasasına ilişkin veriler de güçlü görünümün korunduğuna işaret etmektedir. ABD genelinde 2016 yılının Eylül ayında %4,9 olan işsizlik seviyesi, Ekim ayında % 4,8 seviyesine inmiş, Kasım'da % 4,6 dip seviyesini görmüş, Aralık ayında ise % 4,7 olarak kaydedilmiştir.

Diğer yandan ülke genelinde perakende satışlar 2016 yılı genelinde geçen yıla göre % 2,9 oranında artarken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuarları perakende satışlarında % 0,8 oranında artış kaydedilmiştir.

Bu arada, Kasım ayındaki Başkanlık seçiminde ABD Başkanı seçilen ve 20 Ocak 2017 tarihinde görevi devralan Donald Trump'ın seçim kampanyası sırasında ABD'nin ekonomi politikalarında ciddi revizelere gideceğini vadetmesi, NAFTA'ya karşı olması, Çin'den ithalatta gümrük vergilerini yükselteceğini ilan etmesi, TPP ve TTIP Anlaşmalarına da negatif yaklaşımı vb. zaten zayıf seyreden küresel ticaret ve küresel ekonomi açısından endişe yaratmaktadır.

I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi

Bu dönemde Avrupa Birliği'nin ana gündem konusu İngiltere'nin Brexit kararı ve sonrası olmaya devam etmektedir. Diğer yandan, AB ekonomisinin Brexit şokunu üzerinden atmasına karşın kronik sorunların devam ettiği de görülmektedir.

Euro Bölgesinde geçtiğimiz 2 yıl döneminde uygulanan varlık alım programı ve genişleyici para politikası sonucunda ekonomik büyüme desteklenmesine karşın küresel mali kriz kaynaklı sorunlar henüz aşılmış değildir. Genel olarak, İngiltere'nin birlikten ayrılması, mülteci sorunu ve güvenlikle ilgili sıkıntıların giderek artması, AB içinde daha büyük belirsizliklere yol açmaktadır. Bu risklerin yanında İtalya gibi bazı ülkelerdeki bankacılık ve finans sektörünün zayıf olması eklenebilir. Ayrıca, uzun süreli düşük büyüme Euro bölgesi ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir.

Diğer yandan AB ekonomisinde son çeyrek döneminden itibaren olumlu gelişmeler de yaşanmaktadır. Euro Bölgesinde sanayi üretimi Aralık ayında yıllık bazda %3,2 oranında artarak beklentilerin oldukça üzerinde

gerçekleşmiştir. Son dönemde ekonomik aktivitede gözlenen toparlanmanın işgücü piyasalarına da yansıdığı görülmektedir. Son 12 aylık dönemde işsiz sayısının yaklaşık 1 milyon kişi azaldığı Euro Bölgesinde işsizlik oranı %9,8 ile son 7 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. Euro Bölgesi ekonomisinin lokomotifi Almanya'da büyümenin son 5 yılın zirvesine çıktığı görülmektedir.

AB ekonomisi kadar dünya ekonomisini de yakından ilgilendiren Brexit'le ilgili olarak İngiltere Başbakanı Theresa May Brexit planını açıklamıştır. Plana göre "Brexit" kararı sonrası ülkesinin AB'ye kısmen üye olamayacağını vurgulayan May, AB'den ayrılmanın "Ortak Pazar"dan da ayrılmak anlamına geldiğini, ancak İngiltere olarak AB üyesi ülkeler ile 'mümkün olabildiğince' serbest bir şekilde ticaret yapmayı hedeflediklerini belirtmektedir.

İtalya'da 4 Aralık tarihinde gerçekleştirilen anayasa referandumundan sonra Başbakan Renzi istifa etmiş ve Paolo Gentiloni yeni Başbakan olarak atanmıştır. Bu görev değişiminin siyasi bir krize mahal vermeden gerçekleşmesi olumlu bir gelişme olarak not edilmiştir. Ancak, İtalyan bankacılık sektörüne ilişkin yaşanan olumsuz gelişmeler gündemde ön plana çıkmıştır. Bu dönemde özellikle sermaye gereksinimi olan İtalya'nın en büyük üçüncü bankası Monte dei Paschi'nin kaynak bulmada zorluk yaşaması finansal piyasaları olumsuz yönde etkilemiştir. Bu gelişmeler İtalya'nın kırılganlığını ve AB ekonomisinin tamamını olumsuz etkileyebilme riskini ortaya koymaktadır.

AB genelinde perakende satışlar Ekim ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 3,8 oranında artarken, Kasım ayında ise % 3,4 oranında artmıştır. Perakende satışlar Euro Bölgesinde ise Ekim ayında % 3 oranında artarken, Kasım ayında ise yavaşlayarak % 2,3 oranında artmıştır.

Başlıca pazarlarımızdan Almanya'da perakende satışlar Ekim ayındaki % 2,7 oranındaki artışın ardından Kasım ayında ancak % 0,4 oranında artarken, İngiltere'de ise Ekim ayındaki % 7,1 oranındaki artışın ardından Aralık'ta % 6,6 oranında yükselmiştir. Perakende satışlar Fransa'da Ekim ayının ardından Kasım ayında da % 3,9 oranında artarken, İspanya'da ise Ekim ayındaki % 2,1 oranındaki artışın ardından Aralık ayında da % 3,2 oranında artış göstermiştir.

Avrupa'nın ekonomisinin lokomotifi olan Almanya, bu yılın 2. çeyreğinde yıllık bazda %1,7 büyürken, üçüncü çeyrekte de % 1,7 oranında büyümüştür. Almanya ekonomisinin 2016 yılı genelinde ise % 1,9 oranında büyüyerek son 5 yılın en iyi büyüme rakamına ulaştığı belirtilmektedir. Almanya'da sanayi üretimi ise Ekim ayında % 1,7 oranında artarken, Kasım ayında ise % 2,3 oranında artış kaydedilmiştir.

İngiltere ise ikinci çeyrekte % 2,1 büyürken, üçüncü çeyrekte %2,3 büyüme göstermiştir. Fransa yılın ikinci çeyreğinde % 1,2 oranında, üçüncü çeyrekte ise % 1,1 oranında büyümüştür. İtalya ise yılın ikinci çeyrek döneminde % 0,8 oranında büyürken, üçüncü çeyrekte ise % 1 oranında büyüme

gerçekleşmiştir. İtalya'da batık krediler nedeniyle bankacılık sistemi sadece İtalya için değil, AB genelinde de endişeye neden olmaktadır.

Bu arada yılın 2. çeyreğinde % 3,4, 3. çeyrekte ise % 3,2 oranında büyüyen İspanya ekonomisinin 2016 yılı genelinde % 3 civarında büyüdüğü tahmin edilmektedir. Bilindiği gibi İspanya ekonomisi 2015'te % 3,2 büyüyerek son 8 yılın en yüksek değerlerine imza atmıştı.

Son dönemde hazır giyim ihracatımızın hızlı artış gösterdiği Polonya ekonomisi 2016 yılının 2. çeyreğinde yıllık bazda %3,1 büyürken, yılın 3. çeyreğinde ise %2,2 oranında büyümüştür. Polonya genelinde perakende satışlar Ekim ayında geçen yıla göre % 7,1 oranında artarken Kasım ayında ise % 7,8 artmıştır. Bu olumlu gelişmelerin Polonya'ya sektörel ihracatımızı pozitif yönde etkilediği değerlendirilmektedir.

Bu arada IMF tarafından yayınlanan son raporda Euro Bölgesi'nin 2017 büyüme beklentisinin % 1,5'ten % 1,6'ya çıkarıldığı, 2018 tahmininin ise % 1,6'da sabit bırakıldığı belirtilmektedir. IMF verilerine göre Almanya'nın 2017 ve 2018'de % 1,4 yerine % 1,5 büyümesinin beklendiği, İspanya'nın ise bu yılki büyüme tahmininin 0,1 puan artışla % 2,3'e ve 2018 için 0,2 puan yükselişle % 2,1'e çıkarıldığı belirtilen raporda, İtalya'nın 2017 beklentisinin % 0,9'dan % 0,7'ye ve 2018 için de % 1,1'den % 0,8'e indirildiği bildirilmektedir.

Özetle, AB ekonomilerinin 2017 yılında toparlanma sürecine devam etmesi ve bununla paralel ekonomideki genel ılımlı havanın devam etmesi beklenmektedir.

I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

Rusya'ya Avrupa Birliği ve ABD tarafından uygulanan ekonomik yaptırımların ekonomiye olumsuz etkisi devam etmektedir. Uzmanlar krizin en dip noktasının artık geride kaldığını, ancak tam anlamıyla resesyondan çıkabilmesi için ülkenin önünde daha uzun bir yol olduğunu belirtmektedir. Rus rublesindeki serbest dalgalı kur politikası sayesinde rezervlerin bu krizde hızla erimediği belirtilerek, yetkililerin petroldeki düşüşün uzun süreceğini bu defa kabullendiği, bu sayede makro düzeyde ihtiyati düzenlemelerin daha gerçekçi yapılabildiği kaydedilmektedir.

Diğer yandan, petrol fiyatlarında Kasım – Aralık döneminde yaşanan hızlı artış ile varil başına fiyat seviyesinin 55 dolara kadar yükselmesiyle devlet gelirlerinin önemli bölümünün petrol gelirlerine bağlı olduğu ülkede bütçe

gelirleri ve ekonomide önümüzdeki aylarda daha olumlu bir seyir beklenmektedir.

Bu arada 2015 yılında % 3,7 oranında küçülen ve 2016 yılında % 0,6 oranında daraldığı tahmin edilen ülke ekonomisinin 2017 yılı genelinde % 1,1 oranında büyüyeceği, 2018 yılında ise % 1,2 oranında büyüyeceği öngörülmektedir.

Rusya genelinde perakende satışlar geçen yılın aynı dönemine göre Ekim ayında % 4,2 oranında gerilerken, Kasım ayında ise % 4,1 oranında daralmıştır.

Bu arada, Rusya Devlet İstatistik Kurumu (Rosstat) tarafından açıklanan verilere göre; Rusya'da reel harcanabilir gelirler 2016 yılının ilk 11 ayında % 5,8 oranında gerilemiştir.

Öte yandan, ülkede işsizlik oranının ise Kasım ayında bir önceki aya göre değişiklik göstermeyerek % 5,4 seviyesinde kaldığı belirtildi.

Diğer yandan, sektörümüzün önemli pazarları arasında yer alan Rusya ile ilişkilerin düzeltilmesi noktasında atılan adımlar geleceğe yönelik olumlu beklentiler doğururken, ilişkilerdeki düzelmelerin ihracata yansıtılması için Rus ekonomisinde de olumlu gelişmeler gerekmektedir. Bu çerçevede Rusya hazır giyim pazarının kısa zamanda kriz öncesi rakamlarına ulaşması zor görünmektedir. Ekonomik durumun genel olarak istikrara kavuşmasına karşın, ekonomik istikrarın tüketicilerin gelir düzeyine yansıtılması, dolayısıyla talebin artmasının zaman alacağı ifade edilmektedir.

Bu arada, 2014 yılının sonunda 1\$ = 80 ruble düzeylerine kadar inen rublenin değeri, 2015 yılsonunda 1\$ = 77 ruble seviyesinde kaydedilmiştir. Ruble dolar karşısında Kasım-Aralık döneminde değer kazanarak 1\$ = 59 - 60 ruble seviyesine yükselmiştir. 2015 yılında ciddi değer kaybı yaşayan rublenin dolar karşısında 2016 yılında döneminde % 18 değer kazandığı görülmektedir.

Diğer yandan, ekonomisi zor günler geçiren Ukrayna'nın en büyük bankası Aralık ayında iflasını açıklarken, devletin bankada parası bulunan 20 milyon mudinin mevduatlarını koruma altına aldığı açıklanmıştır.

Bu arada Orta Asya Türki Cumhuriyetleri arasında yer alan Kazakistan, OECD tarafından daha önceden "Orta Gelir Sahibi Ülkeler" kategorisinde bulunurken, 2016 yılı itibarıyla "Yüksek Gelir Sahibi Ülkeler" kategorisine yükseltilmiştir.

Bu arada, milli para ile ticaret politikası kapsamında Türkiye'nin Azerbaycan ile de yerel paralar ile ikili ticaret yapılması konusunda ilerleme sağlandığı belirtilmektedir.

I.4.2. Ortadoğu Ekonomileri

5 yılı aşkın süredir Suriye’de devam eden iç karışıklıklar ve Irak’ta yaşanan çatışmalar bölgedeki gerginlikleri tırmandırmakta olup ekonomiyi olumsuz etkilemektedir. Özellikle Ortadoğu ülkelerinde politik gerginlikler ve jeopolitik belirsizlikler büyümenin Ortadoğu’da düşük olmasına neden olmuştur. Dolayısıyla Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Bölgenin önemli ülkelerinden Suudi Arabistan’da azalan petrol gelirleri doğrultusunda hükümetin harcamalarını kısması nedeniyle ekonomi yavaşlamıştır. Suudi Arabistan’da 2015 yılında % 4 oranında büyüyen ekonominin 2016 yılında düşen petrol fiyatları nedeniyle ancak % 1,2 – 1,4 aralığında büyüdüğü tahmin edilmektedir. Büyüyen bütçe açığıyla mücadele eden Suudi Arabistan Hükümeti 2016 yılı boyunca kamu harcamalarını kısıp tasarrufa gitmeye çalışırken, son dönemde tekrar tırmanışa geçen petrol fiyatlarının S. Arabistan ekonomisini biraz rahatlatması beklenmektedir. IMF verilerine göre ülke ekonomisinin 2017 yılında % 0,4 – 0,5 aralığında büyümesi beklenmektedir.

Diğer yandan Mısır’da Kasım ayının ilk haftasında yapılan % 50 oranında devalüasyon ile 1 dolar = 9 Mısır poundu olarak koruduğu kur politikasında değişikliğe giderek 1 Dolar = 14 Mısır poundu seviyesine kadar dalgalanmasına izin vermiştir. Söz konusu karar sonrası ülkede hayat pahalılığının zirveye çıktığı belirtilmektedir.

Diğer yandan, Başbakanımızın yeni yılın ilk haftasında Irak’ı ziyaretinin ikili ticari ilişkilere de katkı yapması beklenirken, iki ülke arasındaki gerginlik nedeniyle Türk ihraç malları ve Türk TIR’larına karşı çıkartılan zorlukların çözümlenmesi de hedeflenmektedir.

Ortadoğu’daki önemli pazarlarımızdan ve 2016 yılında ciddi ihracat artışı gerçekleşen İran’da çoğu tekstil ve hazır giyim sektöründe olmak üzere toplam 28 Türk markasının 150 mağazası bulunduğu ve 20 markanın daha pazara girmeye hazırlandığı belirtilmekte ve 2019 yılına kadar Türk markalarının İran’da 500 yeni mağaza daha açacağı öngörülmektedir.

Bunun yanı sıra İran’ın başkenti Tahran’da TİM öncülüğünde ve İHKİB işbirliğinde Türk hazır giyimcilerin de yer alacağı Türk Ticaret Merkezi’nin (TTM) tamamlanması için çalışmalar devam etmektedir.

Bu arada, Rusya’nın yanı sıra İran ile de yerel para birimleri ile ticaret konusunda teknik anlamda her şeyin olumlu ilerlediği ve bunun kapsamının genişletilerek ilerlenmesinin hedeflendiği belirtilmektedir.

I.5. Türkiye Ekonomisi

Son açıklanan TÜİK verisine göre Türkiye’de GSYH yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,8 oranında küçülmüştür. Böylece son 27 çeyrektir büyüme kaydeden Türkiye ekonomisi ilk defa daralmıştır. Yılın ilk dokuz ayı itibarıyla ise Türkiye ekonomisi yıllık bazda %2,2 oranında büyüme kaydetmiştir.

Yılın üçüncü çeyrek döneminde hane halkı tüketim harcamaları bir önceki yılın aynı dönemine göre azalırken, kamunun ise tüketim harcamalarına hız verdiği görülmektedir. Yatırımlarda ise bu dönemde düşüş kaydedilmiştir.

2016 yılının üçüncü çeyreğinde turizm sektörünün sergilediği zayıf performansın yanı sıra 15 Temmuz’daki başarısız darbe girişiminin olumsuz etkileriyle yurt içinde ekonomik aktivite önemli ölçüde baskı altında kalmıştır. Bu dönemde kamu sektörünün büyümeyi destekleyici yönde attığı adımlar iktisadi faaliyetteki daralmayı sınırlandırmıştır. Yılın son çeyreğinde ise öncü veriler ekonomik aktivitede kısmi bir toparlanmaya işaret etmektedir. Kamu kesiminin bu dönemde de ekonomiye sağladığı desteğini sürdürdüğü izlenmektedir.

TÜİK, GSYH’nin hesaplanma yönteminde Ulusal Hesaplar Sistemi’ne (SNA-2008) ve Avrupa Hesaplar Sistemi’ne (ESA-2010) uyumlu olarak revizyon gerçekleştirmiştir. Bu çerçevede, daha önce sabit fiyatlarla açıklanan büyüme rakamları artık zincirlenmiş hacim endeksi (2009=100 bazlı) yöntemine göre hesaplanmaya başlanmıştır. Yeni yöntem ile birlikte yıllık ve çeyreklik GSYH verileri ayrı ayrı açıklanmaya başlanmış olup, geçmiş dönem büyüme rakamlarında da değişiklikler yapılmıştır.

Yapılan revize ile daha önceden 9.257 dolar olarak hesaplanan 2015 yılı kişi başına milli gelir aynı yıl için kişi başına 11 bin dolar seviyesine yükselmiştir.

Bu arada 2016 yılı Eylül ayında % 11,3 seviyesinde hesaplanan işsizlik oranı, Ekim ayında ise yıllık bazda 1,3 puanlık artışla %11,8’e yükselerek son dönemlerin en yüksek seviyesini görmüştür.

Sanayinin ve reel ekonominin göstergelerinden takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi endeksi Ekim ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2 oranında artarken, Kasım ayında ise % 2,7 oranında artış göstermiştir.

Merkez Bankası tarafından yayınlanan Sanayi Kapasite Kullanım verilerine göre ise Aralık ayında geçen yıla göre 0,7 puan artışla % 76,5 oranında gerçekleşen imalat sanayi kapasite kullanımı 2016 yıl ortalamasında ise % 75,6 oranında kaydedilmiştir.

Bu arada, son güncel IMF raporunda Türkiye Türkiye’ye yönelik büyüme beklentilerine yer verilmezken, ülke ekonomisinin 2016’da turizm

gelirlerindeki sert düşüşle yavaşladığı, ayrıca, TL ve Meksika pesosunun son dönemde gelişen ülkeler arasında en fazla değer kaybeden para birimleri olduğu belirtilmiştir. IMF, Türkiye'ye yönelik 2017 büyüme beklentisini Ekim ayında yayımlanan raporda % 3 olarak açıklamıştı.

Öte yandan Dünya Bankası Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme tahminini aşağı yönlü revize ederek, 2016 yılı için % 3,5'ten % 3,1'e düşürmüştür. Dünya Bankası, darbe girişimi sonrasında özel yatırımların ve tüketimin yavaşlaması nedeniyle bu yılki büyüme tahminini düşürürken, ihracatta toparlanmanın beklendiği 2017 yılı için büyüme öngörüsünde düşüşe gitmeyerek % 3,5 seviyesinde tutmaktadır.

Diğer yandan, Türkiye genel ihracatının 2016 yılı genelinde bir önceki yıla göre % 1,2 oranında düşüşle 142,1 milyar dolar olarak kaydedildiği açıklanmıştır. Gerek genel ihracat, gerekse sektörel ihracatta yaşanan zayıflıkta jeopolitik sorunların devam etmesi, yakın coğrafyadaki siyasi gelişmeler ve ticaret ortaklarımızda büyüme oranlarının düşük kalması etkili olmaktadır. Hazırgiyim sektöründe başlıca pazarımız olan Avrupa pazarında Brexit başta olmak üzere yaşanan gelişmeler de ticaret ortaklarımızın ekonomik aktivitelerini zayıflatarak ihracatımızı olumsuz etkilemektedir. Bunların yanı sıra son dönemde ilişkilerin tekrar düzelmeye yoluna girmesine karşın Rusya ile krizin yanı sıra Irak, Suriye ve Libya'da yaşanan savaş ve çatışmalar Türkiye'nin genel ve sektörel ihracatını olumsuz yönde etkilemektedir.

Döviz kurlarıyla ilgili olarak 2016 yılının başında 1 dolar = 2,95 TL ve 1 euro = 3,22 TL ve Euro / dolar paritesi 1,09 seviyesindeyken, yılsonunda 1 dolar = 3,54 TL ve 1 euro = 3,71 TL ve Euro / dolar paritesi 1,05 seviyesine gelmiştir. Yani Türk lirası dolara karşı 2016 yılında % 20 değer kaybederken, aynı sürede euro karşısında ise % 15,2 değer kaybetmiştir. Euro / dolar paritesindeki düşüş ihracatının büyük bölümünü AB pazarına gerçekleştiren hazırgiyim sektörümüzün rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

24 Kasım'daki toplantısında Ocak 2014'ten bu yana ilk kez politika faizini artıran Merkez Bankası, 20 Aralık'taki toplantısında faiz oranlarında değişiklik yapmamıştır. Merkez Bankası, yakın dönemde küresel belirsizliklerdeki artışa bağlı olarak yaşanan döviz kuru hareketlerinin ve petrol fiyatlarındaki yükselişin enflasyon görünümüne dair yukarı yönlü risk oluşturduğuna dikkat çekmektedir.

Öngörülemeyen gelişmelere bağlı olarak küresel piyasalarda büyük dalgalanmaların yaşandığı 2016 yılının ardından 2017 yılına da belirsizliklerle başlanmıştır. Bu sene küresel ekonominin gündeminde; Fed başta olmak üzere gelişmiş ülke merkez bankalarının para politikası uygulamalarının, Avrupa'daki seçim gündeminin ve Brexit sürecine dair gelişmelerin, ABD'de yeni yönetimin benimseyeceği ekonomi politikalarının, jeopolitik gelişmelerin ve petrol fiyatlarının seyrinin öne çıkabileceği düşünülmektedir.

ABD’de yeni yönetimin izleyebileceği korumacı politikalara ek olarak Avrupa’da Brexit’in ardından güçlenen Birlik karşıtı eğilimler ile Orta Doğu’da artan jeopolitik riskler küresel ekonomiyi baskı altında bırakabilecek diğer unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye ekonomisinde de özellikle yılın ilk yarısında küresel riskler yanında kendine özgü kırılğanlıkların etkisiyle dalgalı bir görünümün hâkim olması beklenmektedir.

Önümüzdeki dönemde ÷lkemizin etrafındaki jeopolitik sorunlar, zayıflayan küresel büyüme, artan mülteci akımı, terör ve siyasi risklerin Türkiye ekonomisi için risk oluşturacağı ancak hazır giyim sektörü özelinde risklerin daha çok AB ekonomisindeki gelişmelere ve talep ile bunu etkileyebilecek AB ile siyasi ilişkilere bağlı olacağı öngörülmektedir.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,1 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 17 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2015 Ocak-Aralık dönemine göre ihracatta, dolar bazında %0,1 oranında artışa ulaşılmıştır.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2016 yılında %11,9'luk payı ile otomotiv endüstrisinin ardından en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör konumundadır.

2016 Ocak-Aralık döneminde genel ihracat performansı içerisinde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının payını 2015 Ocak-Aralık dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
<i>Birim: 1000 \$</i>			
	2015 Ocak - Aralık	2016 Ocak - Aralık	2015/16 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	143.838.871	142.138.850	-1,2
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	16.965.859	0,1
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	11,8	11,9	
Sanayi İhracatı	108.876.800	107.660.325	-1,1
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	15,6	15,8	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2016 yılında Türkiye genel ihracatı %1,2 oranında azalarak 142,1 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatı ise %1,1 oranında düşüşle 107,7 milyara gerilemiştir. Bu çerçevede, 2016 Ocak-Aralık döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün ulaştığı %0,1 artış oranı ile, hem genel ihracattan hem de sanayi ihracatından daha yüksek bir ihracat performansı gösterdiği anlaşılmaktadır.

2016 Ocak-Aralık döneminde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatındaki payı %11,8'den %11,9'a, sanayi ihracatındaki payı ise %15,6'dan %15,8'e yükselmiştir.

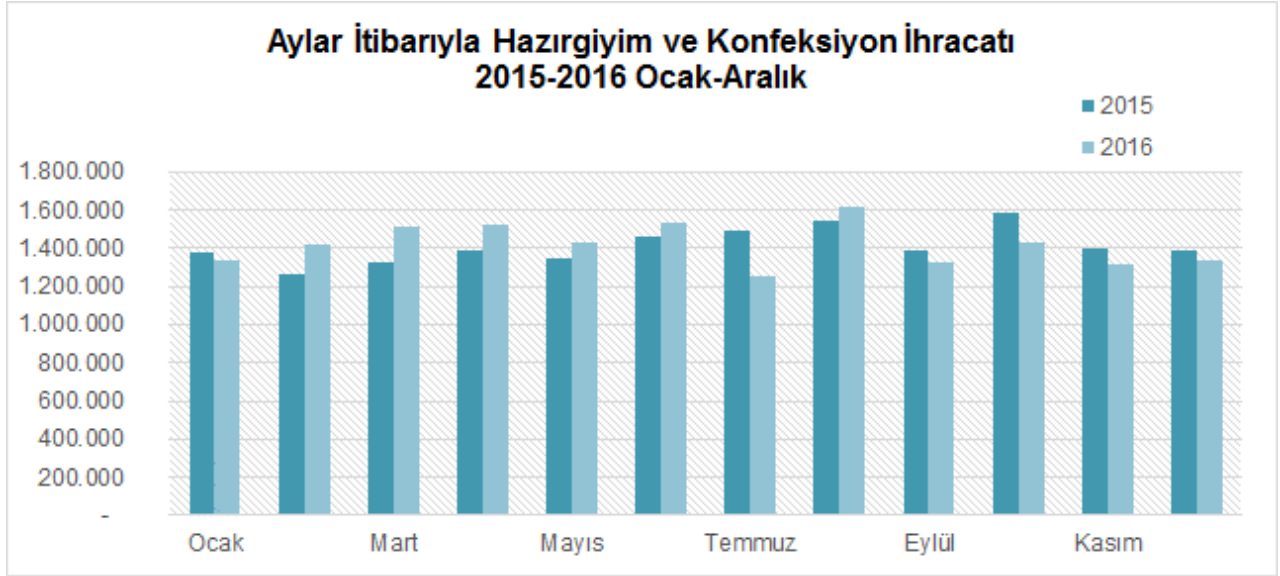
Diğer taraftan, 2016 yılına ilişkin istatistikler çerçevesinde, genel ihracat içerisinde tekstil sanayii ile birlikte hazır giyim ve konfeksiyon sektörü toplam 24,8 milyar dolar (17 milyar dolar + 7,8 milyar dolar = 24,8 milyar dolar) ile en fazla ihracat gerçekleştiren sektör olurken, otomotiv sektörü 23,9 milyar dolar ile en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör olmuştur. Kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü ise 13,9 milyar dolar ihracat ile üçüncü sırada yer almaktadır.

II.2 Aylar İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri

2015 yılında aylık bazda, iki ay hariç devamlı düşüş görülen hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2016 yılının Ocak ayında %3,1 oranında düşüş görülmeyle beraber Şubat ayında %12,7 artış görülmüş, Mart ayında ise artış ivmesi daha da artarak artış oranı %14,3'e yükselmiştir. Nisan ayında ise ivme biraz küçülerek %10,2 haline gelmiştir. Mayıs ayında %5,8 oranında gerçekleşen ihracat artışı Haziran ayında biraz daha küçülerek %5,2 olarak kaydedilmiştir. Temmuz ayına gelindiğinde ise uzun tatil süresi nedeniyle %16'lık bir düşüş gerçekleşmesine rağmen Ağustos ayında düşüş eğilimi yerini %4,6'lık bir artışa bırakmıştır. Eylül ayında gerçekleşen %4,4'lük düşüş sonrasında Ekim ayında da %9,9 oranında düşüş görülmüştür. Kasım ayında da düşüş eğilimi devam ederek %6,1 oranında düşüş yaşanmış ve Aralık ayında da %3,5'lik düşüş kaydedilmiştir.

2016 yılı geneli için hesaplanan aylık ortalama ihracat değeri 1.420 milyar dolardır ve bu değer 2015 yılı için çıkarılan aylık ortalama değer (1.413 milyar dolar) üzerindedir.

Aylar İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri			
2015 ve 2016 Ocak-Aralık			
<i>Birim: 1000 \$</i>			
Aylar	2015	2016	2015/16 Değişim %
Ocak	1.383.372	1.339.926	-3,1
Şubat	1.264.258	1.424.937	12,7
Mart	1.324.719	1.513.821	14,3
Nisan	1.384.781	1.526.249	10,2
Mayıs	1.348.222	1.426.372	5,8
Haziran	1.456.442	1.531.503	5,2
Temmuz	1.490.078	1.251.551	-16,0
Ağustos	1.541.343	1.612.482	4,6
Eylül	1.386.678	1.326.285	-4,4
Ekim	1.588.786	1.431.376	-9,9
Kasım	1.404.314	1.318.776	-6,1
Aralık	1.388.521	1.339.353	-3,5

II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının bölgeler bazında dağılımı konusunda İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları gösterge niteliğindedir. Bölgeler ve Birlikler bazında bakıldığında, 2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den yapılan toplam 17 milyar dolarlık ihracatın %73,7'lik kısmı, İstanbul'dan gerçekleştirilmiştir. Bursa'dan yapılan ihracatın %3,9'luk pay da dikkate alındığında, %77,6'lık pay ile Marmara Bölgesi'nden yapılan ihracat, Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının yaklaşık dörtte üçünden fazlasına karşılık gelmektedir.

Diğer yandan, İzmir'den yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %7,2'lik pay ve Denizli'den yapılan ihracatın %6,3'lük payı birlikte değerlendirildiğinde, Ege Bölgesi'nin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %13,5 düzeyindedir.

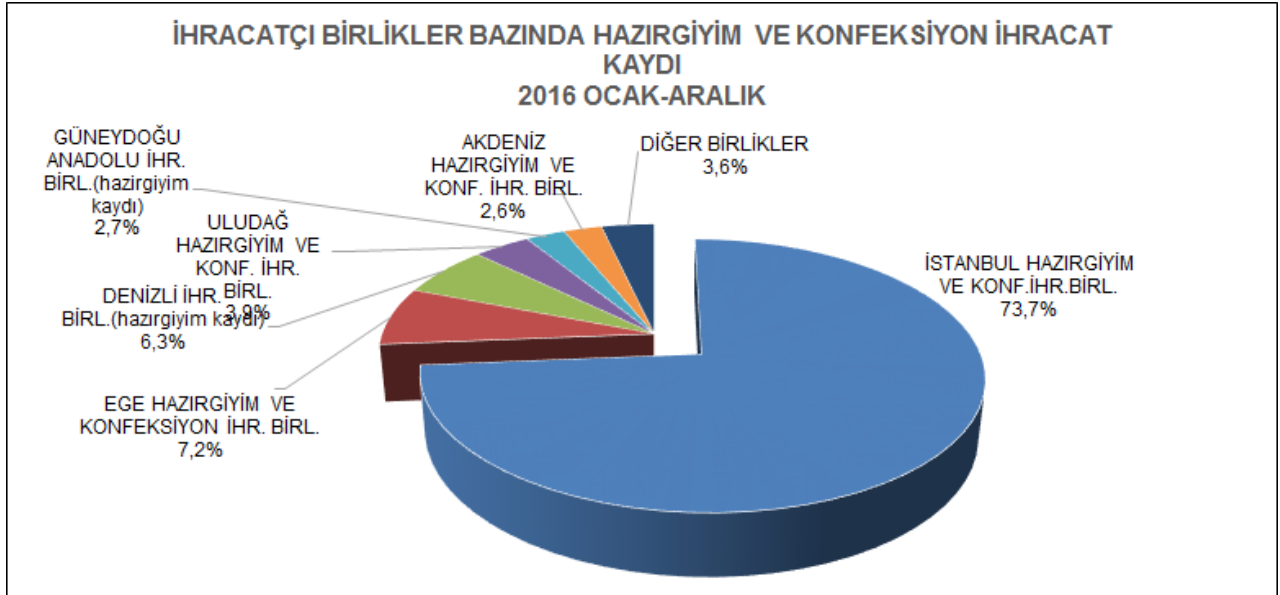
Akdeniz Bölgesi'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı toplam %2,6 Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin payı %2,7 ve Doğu Anadolu Bölgesi'nin payı %1,4'tür.

2016 Ocak-Aralık döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının İhracatçı Birlikleri bazında dağılımı, izleyen tablo ve grafikte verilmektedir.

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK			PAY %
	2015	2016	DEĞİŞİM (%)	2015	2016	DEĞİŞİM (%)	
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	1.028.060	977.411	-4,9	12.335.476	12.504.801	1,4	73,7
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	103.658	111.564	7,6	1.204.161	1.226.779	1,9	7,2
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	89.533	86.942	-2,9	1.053.641	1.072.944	1,8	6,3
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	49.817	53.300	7,0	653.078	660.065	1,1	3,9
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	43.691	29.349	-32,8	733.373	451.836	-38,4	2,7
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	36.514	31.998	-12,4	444.806	434.888	-2,2	2,6
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	12.493	18.833	50,7	179.340	244.608	36,4	1,4
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	13.149	20.034	52,4	223.423	229.853	2,9	1,4
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	5.328	5.369	0,8	60.469	74.081	22,5	0,4
İSTANBUL İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	3.984	2.863	-28,1	37.112	37.542	1,2	0,2
DİĞER BİRLİKLER	2.293	1.691	-26,2	29.989	28.463	-5,1	0,2
TOPLAM	1.388.521	1.339.353	-3,5	16.954.868	16.965.859	0,1	100,0

Veriler 1 Ocak 2017 tarihinde TİM tarafından yayınlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı

2016 yılı genelinde başlıca ülke grupları itibarıyla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dağılımı ve payları, değişim oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Ülke Grupları İtibarıyla Türkiye Hazır Geyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı				
Ülke Grupları	2015 Ocak-Aralık 1000 \$	2016 Ocak-Aralık 1000 \$	2015/16 Değişim %	2016 Pay %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	12.271.196	12.008.762	-2,1	70,8
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	1.837.403	1.997.488	8,7	11,8
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed. Ukrayna, Sırbistan vb)	756.038	753.292	-0,4	4,4
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Cezayir, Güney Afr. Cum.vb)	718.843	668.664	-7,0	3,9
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	587.833	643.757	9,5	3,8
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan vb)	303.832	374.003	23,1	2,2
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Japonya, ÇHC, Hong Kong, Hindistan vb)	204.618	235.957	15,3	1,4
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	208.149	210.122	0,9	1,2
Serbest Bölgeler Toplamı	66.886	73.605	10,0	0,4
Toplam Hazır Geyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	16.954.868	16.965.859	0,1	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

2016 yılı genelinde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler Almanya, İngiltere ve İspanya olarak sıralanmıştır. 2016 yılında Almanya'ya %0,5 oranında azalışla 3,2 milyar dolarlık ihracat yapılırken, İngiltere'ye %7,9 düşüşle 2 milyar dolarlık ve İspanya'ya %4,9'luk artışla 1,8 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır. Bu üç ülkeyi dördüncü sırada 847 milyon

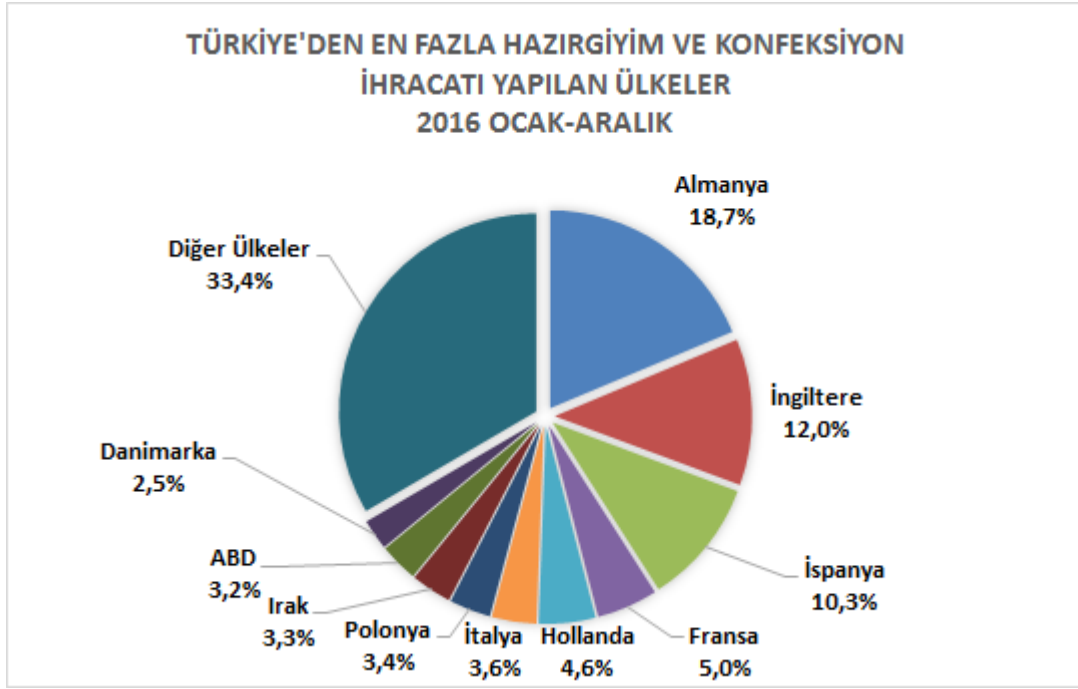
dolarlık ihracat rakamı ile Fransa ve beşinci sırada 783 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Hollanda takip etmektedir. Sırasıyla İtalya, Polonya, Irak, ABD ve Danimarka Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen pazarlardır.

Türkiye'den 2016 yılı genelinde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ilk on ülkeye toplam 11,3 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu on ülkenin 17 milyar dolarlık sektörel ihracat içinde payı %66,6 olarak hesaplanmaktadır.

2015 yılı sonunda Türkiye'nin en büyük 10. Hazır giyim ve konfeksiyon pazarı olan Polonya'nın 2016 yılında 6. sıraya yükselmesi, 2015 yılında 11. büyük pazar olan Danimarka'nın aynı dönemde 10. sıraya yükselmesi ve 2015'te 8. büyük pazar olan Romanya'nın 2016 Ocak-Aralık dönemi sonunda 20. sıraya gerilemesi 2016 yılının dikkat çekici gelişmeleri olmuştur.

En Fazla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler					
2014- 2015 - 2016 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Ülkeler	2015	Toplam	2016	Toplam	2015/16
	Ocak - Aralık	Konf.'da Pay %		Ocak - Aralık	
Almanya	3.186.201	18,8	3.170.997	18,7	-0,5
İngiltere	2.203.513	13,0	2.028.565	12,0	-7,9
İspanya	1.668.377	9,8	1.750.604	10,3	4,9
Fransa	879.167	5,2	846.992	5,0	-3,7
Hollanda	810.319	4,8	783.031	4,6	-3,4
İtalya	598.024	3,5	617.901	3,6	3,3
Polonya	458.035	2,7	574.765	3,4	25,5
Irak	748.910	4,4	564.089	3,3	-24,7
ABD	494.569	2,9	536.042	3,2	8,4
Danimarka	403.795	2,4	425.197	2,5	5,3
İlk 10 Ülke Toplamı	11.450.910	67,5	11.298.182	66,6	-1,3
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	100,0	16.965.859	100,0	0,1
İlk 10 Ülkenin Payı %	68		67		
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>					

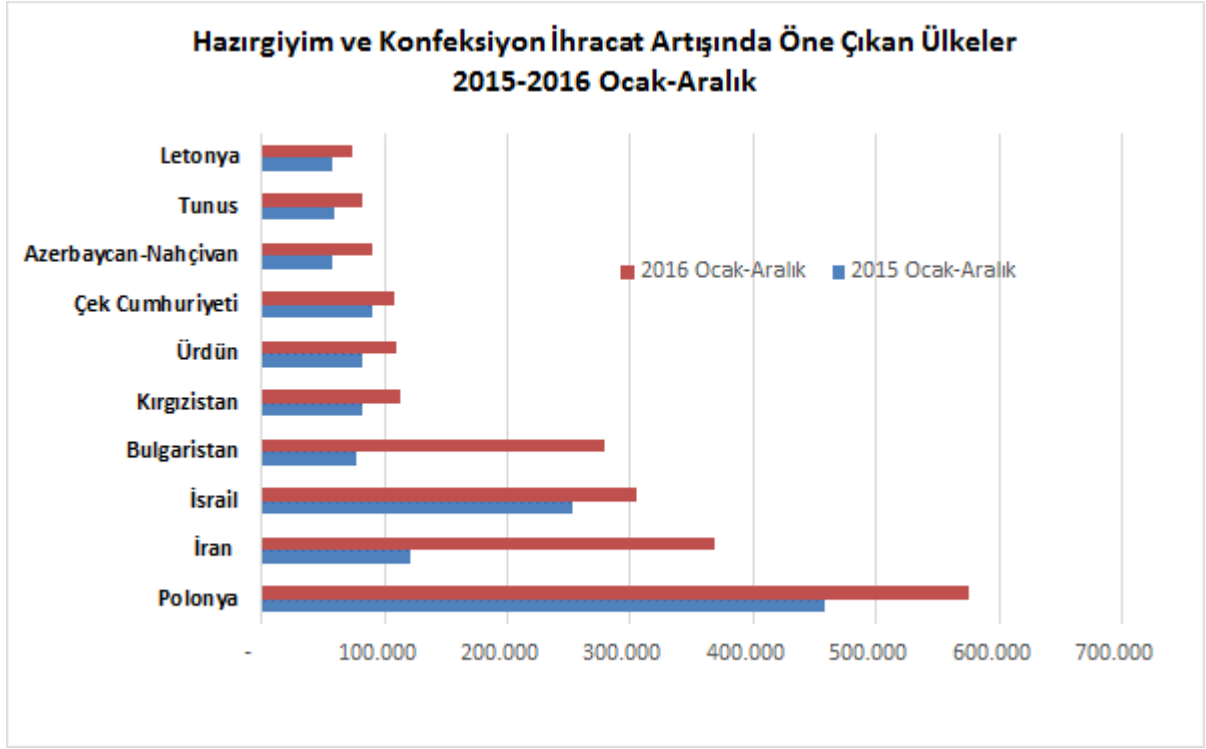
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler

2016 yılı genelinde 2015 yılının aynı dönemine kıyasla ihracatı yüksek oranlı artan ve dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkelerin başında %25'lik artış ile AB üyesi Polonya gelmektedir. Bu ülkeye ihracat 574,8 milyon dolara yükselmiştir. Orta Doğu ülkesi İran %204'lük artış ve 367,8 milyon dolar ihracat değeri ile ikinci sırada yer alırken İran'ı %20'lik artış ve 304,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile İsrail takip etmektedir.

Diğer yandan, AB üyesi Bulgaristan'a yapılan ihracatta %266'lık artış dikkat çekicidir. İhracat artışında öne çıkan diğer ülkeler ise Kırgızistan, Ürdün, Çek Cumhuriyeti, Azerbaycan, Tunus ve Letonya olmuştur.

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Artışında Öne Çıkan Ülkeler										
2014 - 2015 - 2016 Ocak - Aralık										
Birim: 1000 \$	1 - 31 Aralık					1 Ocak - 31 Aralık				
	2014	2015	2014/15 Değişim %	2016	2015/16 Değişim %	2014	2015	2014/15 Değişim %	2016	2015/16 Değişim %
Polonya	29.819	30.797	3	23.389	-24	444.637	458.035	3	574.765	25
İran	8.359	13.728	64	18.807	37	70.740	121.104	71	367.810	204
İsrail	13.246	18.437	39	18.942	3	227.548	253.450	11	304.713	20
Bulgaristan	5.504	7.492	36	14.699	96	80.867	76.400	- 6	279.683	266
Kırgızistan	9.308	3.522	- 62	7.625	116	100.873	82.490	- 18	112.504	36
Ürdün	5.471	7.194	32	7.061	- 2	56.778	82.813	46	110.152	33
Çek Cumhuriyeti	8.630	11.316	31	11.682	3	104.018	89.568	- 14	108.328	21
Azerbaycan-Nahçıvan	6.867	2.570	- 63	6.988	172	55.515	57.765	4	90.915	57
Tunus	5.639	5.898	5	5.584	- 5	99.272	59.391	- 40	81.692	38
Letonya	456	3.492	3	757	109	28.062	57.727	17	73.791	36

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %2,1

2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 28 AB ülkesine 12 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu rakam ile 28 AB ülkesinin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay, %70,8 olmuştur. AB ülkelerine ihracat 2016 Ocak-Aralık döneminde %2,1 oranında azalmıştır. AB ülkelerine ihracattaki bu düşüş, %0,1'lik sektörel ihracat artışının altında kalmaktadır.

AB Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2015 - 2016 Ocak - Aralık

Birim: 1000 \$

	2015 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Almanya	3.186.201	18,8	3.170.997	18,7	-0,5
İngiltere	2.203.513	13,0	2.028.565	12,0	-7,9
İspanya	1.668.377	9,8	1.750.604	10,3	4,9
Fransa	879.167	5,2	846.992	5,0	-3,7
Hollanda	810.319	4,8	783.031	4,6	-3,4
İtalya	598.024	3,5	617.901	3,6	3,3
Polonya	458.035	2,7	574.765	3,4	25,5
Danimarka	403.795	2,4	425.197	2,5	5,3
Belçika	312.195	1,8	304.733	1,8	-2,4
Bulgaristan	76.400	0,5	279.683	1,6	266,1
İsveç	221.701	1,3	237.559	1,4	7,2
Romanya	508.632	3,0	138.119	0,8	-72,8
Avusturya	119.384	0,7	130.025	0,8	8,9
Çek Cumhuriyeti	89.568	0,5	108.328	0,6	20,9
Yunanistan	95.086	0,6	105.673	0,6	11,1
Letonya	57.727	0,3	73.791	0,4	27,8
Slovakya	220.364	1,3	71.558	0,4	-67,5
Finlandiya	50.110	0,3	63.470	0,4	26,7
İrlanda	43.741	0,3	62.925	0,4	43,9
Estonya	60.936	0,4	55.724	0,3	-8,6
Macaristan	34.633	0,2	55.531	0,3	60,3
Hırvatistan	32.978	0,2	44.870	0,3	36,1
Litvanya	107.532	0,6	38.033	0,2	-64,6
Slovenya	14.466	0,1	19.551	0,1	35,2
Portekiz	12.329	0,1	11.642	0,1	-5,6
Lüksemburg	2.153	0,0	5.225	0,0	142,7
Malta	3.830	0,0	4.265	0,0	11,4
Kıbrıs	0	0,0	7	0,0	-
AB (28) Toplamı	12.271.196	72,4	12.008.762	70,8	-2,1
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	100	16.965.859	100	0,1

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2017

28 AB ülkesinden 17'sinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı %266,1'e varan oranlarda artarken, 10 ülkeye ihracat %0,5 ile %72,8 arasında değişen oranlarda azalmıştır. 2016 Ocak-Aralık döneminde en yüksek oranlı ihracat artışı olan AB ülkesi, %266,1 artışla 279,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Bulgaristan'dır. %142,7 artış ve 5,2 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Lüksemburg, %60,3 artışla 55,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Macaristan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının yüksek oranda arttığı diğer AB ülkeleridir. Bu ülkelerin yanı sıra %43,9 artışla İrlanda, %36,1 artışla Hırvatistan ve %35,2 artışla Slovenya 2016 yılında diğer yüksek artış elde edilen pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

En yüksek oranlı ihracat düşüşü görülen AB ülkesi ise %72,8 düşüşle 138,1 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Romanya olmuştur. 2016 yılı sonunda Slovakya %67,5'lik ve Litvanya %64,6'lık ihracat düşüşleriyle göze çarpmaktadır.

Almanya, 2016 yılının sonunda da en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan AB ülkesi konumunu korumuştur. AB 28'in en büyük ekonomisi Almanya'ya 2016 yılında %0,5 azalışla 3,2 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Türkiye'den 183 ülkeye yapılan 17 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %18,7'si Almanya'ya yapılmaktadır. İngiltere %7,9 düşüşle ve 2 milyar dolar ihracat değeri ile ikinci büyük pazar olurken, İspanya %4,9 artışla ve 1,8 milyar dolar ile üçüncü büyük pazar durumundadır.

Fransa, Hollanda, İtalya ve Polonya diğer önde gelen AB pazarlarındandır.

III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %8,7 Artış Var

Irak, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, İran gibi ülkelerin yer aldığı Ortadoğu ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2016 Ocak-Aralık döneminde 2015'in eş dönemine kıyasla %8,7 oranında artarak 1,8 milyar dolardan 2 milyar dolara yükselmiştir. Bu artışla ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı payı %11,8 olarak hesaplanmıştır.

Ortadoğu ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler sırasıyla Irak, İran, Suudi Arabistan, İsrail ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir. Irak aynı zamanda Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği 8. ülkedir bununla beraber 2016 Ocak-Aralık döneminde Irak'a ihracat %24,7 oranında azalarak 748,9 milyondan 564,1 milyon dolara gerilemiştir. İran'a ihracat ise %203,7'lik büyük bir artışla 121,1 milyondan 367,8 milyon dolara yükselmiştir. Üçüncü en fazla ihracat yapılan ülke Suudi Arabistan'a ihracat %9,4 oranında artarak 289,5 milyondan 316,5 milyon dolara yükselmiştir.

Ortadoğu ülke grubunda, en yüksek oranlı ihracat artışı %203,7 ile İran'a yapılan ihracatta kaydedilmiştir. Bu yüksek artış oranı ile İran'a yapılan ihracat 121,1 milyondan 367,8 milyon dolara yükselmiştir. Ürdün, 110,2 milyon dolar ihracat değeri ve %33 oranında artışla yüksek oranlı ihracat artışı kaydedilen diğer bir pazardır Suriye'de yaşanan ve uzun zamandır devam eden iç savaş nedeniyle Suriye'ye ihracatta %45,7'lik bir düşüş kaydedilmiştir.

Ortadoğu Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2015 - 2016 Ocak - Aralık

Birim: 1000 \$

	2015 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
İrak	748.910	4,4	564.089	3,3	-24,7
İran	121.104	0,7	367.810	2,2	203,7
Suudi Arabistan	289.453	1,7	316.530	1,9	9,4
İsrail	253.450	1,5	304.713	1,8	20,2
Birleşik Arap Emirlikleri	153.543	0,9	141.500	0,8	-7,8
Ürdün	82.813	0,5	110.152	0,6	33,0
Lübnan	62.270	0,4	74.151	0,4	19,1
Kuveyt	36.291	0,2	46.678	0,3	28,6
Suriye	50.874	0,3	27.617	0,2	-45,7
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.837.403	10,8	1.997.488	11,8	8,7
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	100	16.965.859	100	0,1

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2017

İrak'ın Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,3'e gerilerken, İran'ın payı %2,2'ye, Suudi Arabistan'ın payı %1,9'a ve İsrail'in payı %1,8'e çıkmıştır.

III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'nde Düşüş Oranı: %0,4

Rusya, Ukrayna, Bosna Hersek, Gürcistan, Kosova ve Sırbistan gibi ülkelerin yer aldığı Eski Doğu Bloku ülke grubuna 2016 yılı genelinde 753,3 milyon dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. İhracat 2015 yılına kıyasla %0,4 oranında azalmıştır. Bu azalış sonrasında da ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4,4 olmuştur.

Ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ülkeler Ukrayna, Rusya, Bosna-Hersek, Gürcistan ve Sırbistan olarak sıralanmaktadır.

Bu ülke grubundaki en büyük pazar Ukrayna'dır. Söz konusu ülkeye Türkiye'den 2016 Ocak-Aralık döneminde 303,8 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş, ihracat 2015'in Ocak-Aralık dönemine kıyasla %4,6 oranında artmıştır. Ukrayna'nın sektörel ihracattaki payı da %1,7'den %1,8'e yükselmiştir.

İkinci büyük pazar Rusya'ya hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, 2016 yılında 2015'e kıyasla %40,4 oranında azalarak 204,5 milyon dolardan 121,9 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay da %1,2'den %0,7'ye düşmüştür. Hazırgiyim ve

konfeksiyon ihracatında 2015 yılını 18. büyük pazar olarak kapatan Rusya 2016 yılı sonunda 22. sıraya gerilemiştir.

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Ukrayna	290.405	1,7	303.821	1,8	4,6
Rusya	204.467	1,2	121.949	0,7	-40,4
Bosna-Hersek	51.585	0,3	65.897	0,4	27,7
Gürcistan	50.984	0,3	58.905	0,3	15,5
Sırbistan	34.698	0,2	43.087	0,3	24,2
Arnavutluk	28.604	0,2	40.751	0,2	42,5
Kosova	38.725	0,2	38.463	0,2	-0,7
Makedonya	24.666	0,1	34.176	0,2	38,6
Beyaz Rusya	16.772	0,1	26.868	0,2	60,2
Moldavya	7.200	0,0	12.606	0,1	75,1
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	756.038	4,5	753.292	4,4	-0,4
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	100	16.965.859	100	0,1

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2017

Üçüncü büyük pazar Bosna-Hersek'e ihracat 2016 Ocak-Aralık döneminde %27,7 oranında artışla 65,9 milyon dolara yükselmiştir. Dördüncü büyük pazar Gürcistan'a %15,5'lik artışla 58,9 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Ülke grubunda en yüksek oranlı artış %75,1 ile Moldavya'ya ihracatta görülmüştür. Bu artışın yanı sıra, %60,2'lik artış görülen Beyaz Rusya, %42,5'lik artış görülen Arnavutluk ve %38,6'lık artış kaydedilen Makedonya diğer yüksek oranda artış görülen Eski Doğu Bloku ülkeleri olmuştur.

III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %7'lik Düşüş Gerçekleşti

Türkiye'den Afrika ülkelerine 2016 yılında 668,7 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2015 yılına kıyasla %7 oranında azalmıştır.

2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihraç edilen Afrika ülkeleri sırasıyla Cezayir, Mısır ve Libya olmuştur. Cezayir'e ihracat 2015 yılına kıyasla %2,9 artışla 206,6 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Mısır'a %18,3 azalışla 120,1 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. %36,8 oranında düşüş görülen Libya'ya ihracat ise 104,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Cezayir'in Türkiye toplam hazırgiyim ve

konfeksiyon ihracatından aldığı pay %1,2, Mısır'ın payı %0,7 ve Libya'nın payı ise %0,6 olmuştur.

Afrika ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ilk sekiz ülke içerisinde üç ülkeye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %2,9 ile %51,5 arasında değişen oranlarda artarken, beş ülkeye Mısır, Libya, Güney Afrika Cumhuriyeti, Sudan ve Nijerya'ya ihracat %18,3, %36,8, %7,7, %40,5 ve %41,5 oranlarında azalmıştır.

Bu grupta Cezayir dışında, Tunus ve Fas artış görülen diğer pazarlardır. Tunus'a ihracat 2016 yılında 2015 yılına kıyasla %37,5 oranında artarken, Fas'a ihracat %51,5 artışla 70,9 milyon dolara yükselmiştir. Oransal olarak ihracatın en fazla arttığı ülke %51,5 artışla Fas olmuştur.

Afrika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Cezayir	200.863	1,2	206.624	1,2	2,9
Mısır	146.990	0,9	120.123	0,7	-18,3
Libya	166.057	1,0	104.898	0,6	-36,8
Tunus	59.391	0,4	81.692	0,5	37,5
Fas	46.800	0,3	70.904	0,4	51,5
Güney Afrika Cumhuriyeti	15.271	0,1	14.098	0,1	-7,7
Sudan	22.029	0,1	13.116	0,1	-40,5
Nijerya	16.368	0,1	9.582	0,1	-41,5
Afrika Ülkeleri Toplamı	718.843	4,2	668.664	3,9	-7,0
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	100	16.965.859	100	0,1

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2017

III.8. Amerika Ülkeleri İhracatında %9,5 Artışa Ulaşıldı

2016 Ocak-Aralık döneminde ABD, Kanada, Meksika, Şili, Brezilya, Panama ve Kolombiya gibi ülkelerin gruplandırıldığı Amerika ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, %9,5 oranında artarak 587,8 milyon dolardan 643,8 milyon dolara yükselmiştir.

Grubun en fazla ihracat yapılan ülkesi ABD'dir. 2016 Ocak-Aralık döneminde ABD'ye %8,4 artışla 536 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. ABD'nin Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,2'dir. Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kanada'ya ise 2016 Ocak-Aralık döneminde %10 oranında artışla 60,2 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

ABD ve Kanada'nın ardından üçüncü büyük pazar olan Meksika'ya ihracat %19,4 oranında artarak 12,9 milyon dolardan 15,4 milyon dolara yükselirken dördüncü sıradaki Şili'ye ihracat %77,1 oranında artarak 12,1 milyon dolara çıkmıştır.

Amerika Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
ABD	494.569	2,92	536.042	3,2	8,4
Kanada	54.756	0,32	60.228	0,4	10,0
Meksika	12.869	0,08	15.360	0,1	19,4
Şili	6.817	0,04	12.070	0,1	77,1
Brezilya	3.824	0,02	4.531	0,03	18,5
Peru	2.387	0,01	4.204	0,02	76,1
Panama	4.082	0,02	3.657	0,02	-10,4
Amerika Ülkeleri Toplamı	587.833	3,5	643.757	3,8	9,5
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	100	16.965.859	100	0,1

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2017

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2016 yılının Ocak-Kasım döneminde ABD tarafından toplam 75 milyar dolar değerinde hazırgiyim ithalatı yapılmıştır. 2015 yılının Ocak-Kasım dönemine kıyasla ithalatta %5,1'lik düşüş olmuştur. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin en fazla ithalat yaptığı ülke olarak yerini korumuştur. Sırasıyla Vietnam, Bangladeş, Endonezya, Hindistan ve Meksika, ABD'nin diğer büyük hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçileridir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nden ABD'ye 2016 Ocak-Kasım döneminde 26 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ithal edilmiş, ithalat 2015'in eş dönemine kıyasla %8,4 oranında azalmıştır. ABD'nin ikinci büyük hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçisi Vietnam'dan ithalat %2,2 artışla 10 milyar dolara yükselirken, üçüncü büyük tedarikçi Bangladeş'ten ithalat %1,2 oranında azalarak 4,9 milyar dolar seviyelerine gerilemiştir.

ABD'nin diğer önemli tedarikçilerinden Endonezya'dan ithalatı %4,2 düşüşle 4,4 milyar dolar olarak kaydedilmiş, Hindistan'dan hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı ise %0,4 oranında azalarak 3,4 milyar dolar olmuştur. Diğer bir önemli tedarikçi Meksika'dan ithalat 2016 Ocak-Kasım döneminde %5,4 düşerek 3,1 milyar dolar olmuştur. Bu ilk altı ülkeyi takiben Honduras'tan ithalat %4,7 düşüşle 2,3 milyar dolara gerilerken, Kamboçya'dan ithalat %12,9 düşüşle 2 milyar dolar olmuştur. Diğer önde gelen tedarikçilerden Sri Lanka'dan ithalat 2016 Ocak-Kasım döneminde %2,3 oranında düşüşle 1,8 milyar dolara düşmüştür.

2016 Ocak-Kasım döneminde ABD'nin Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %3,4 oranında artarak 420,7 milyon dolardan 435 milyon dolara yükselmiştir.

Aynı dönemde ABD'nin Umman'dan ithalatı %161 oranında, Madagaskar'dan ithalatı %120,2 oranında, Etiyopya'nın ithalatı %91,6 oranında ve Burma'dan ithalatı %77,3 oranında artmıştır.

III.9. Türk Cumhuriyetleri'nde Artış Oranı %23,1

Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetleri'nin yer aldığı ülke grubuna, 2016 yılında Türkiye'den 374 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. İhracat 2015 yılına kıyasla %23,1 oranında artmıştır.

2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Türk Cumhuriyeti Kırgızistan'dır. Kırgızistan'a Türkiye'den %36,4 artışla 112,5 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Kırgızistan'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payı, %0,7'dir.

Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kazakistan'dır. Kazakistan'a 2016 yılı genelinde %6,7 oranında artışla 103,8 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Türk Cumhuriyetleri ülke grubundaki üçüncü büyük pazar olan Azerbaycan-Nahçıvan'a 2016 yılı Ocak-Aralık döneminde %57,4 artışla 90,9 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Sırasıyla %8,5 azalışla 34,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Türkmenistan, %42,1 artışla 23 milyon dolarlık ihracat yapılan Tacikistan ve %25,2 düşüşle 9,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Özbekistan diğer önde gelen pazarlardandır.

Türk Cumhuriyetlerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Kırgızistan	82.490	0,5	112.504	0,7	36,4
Kazakistan	97.284	0,6	103.773	0,6	6,7
Azerbaycan-Nahçıvan	57.765	0,3	90.915	0,5	57,4
Türkmenistan	37.843	0,2	34.632	0,2	-8,5
Tacikistan	16.201	0,1	23.023	0,1	42,1
Özbekistan	12.249	0,1	9.157	0,1	-25,2
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	303.832	1,8	374.003	2,2	23,1
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	100	16.965.859	100	0,1

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2017

III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Artışı: %0,9

İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelerin gruplandırıldığı Diğer Avrupa ülke grubuna 2016 yılında Türkiye'den 210,1 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2016 Ocak-Aralık döneminde bu ülke grubuna ihracat 2015 yılının aynı dönemine kıyasla %0,9 oranında artmıştır. Ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %1,2'dir.

Diğer Avrupa Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
İsviçre	114.675	0,7	115.928	0,7	1,1
Norveç	65.098	0,4	58.785	0,3	-9,7
KKTC	27.485	0,2	34.673	0,2	26,2
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	208.149	1,2	210.122	1,2	0,9
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	100	16.965.859	100	0,1

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2017

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Bu ülkelerden İsviçre'ye %1,1 artışla 115,9 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, Norveç'e %9,7 azalışla 58,8

milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ihracat ise 2015 eş dönemine kıyasla %26,2 artışla 34,7 milyon dolar olmuştur.

III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracat da Artışa Geçti: %15,3

Asya ve Okyanusya ülke grubuna 2016 Ocak-Aralık döneminde 2015 eş dönemine kıyasla %15,3 oranında artışla, 236 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ülke grubuna 2015 yılında ihracatın %3,8 oranında azaldığı dikkate alındığında, 2016 yılındaki bu artış oranı olumlu bir gelişmedir.

Ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri Çin Halk Cumhuriyeti, Avustralya, Hong Kong, Japonya ve Güney Kore olarak sıralanmaktadır. 2016 yılı genelinde Çin Halk Cumhuriyeti'ne %20,8 artışla 61,6 milyon dolarlık ihracat yapılırken, Avustralya'ya %2,1 düşüşle 36,8 milyon dolarlık, Hong Kong'a %19,6 artışla 27,4 milyon dolarlık, Japonya'ya %16,3 artışla 24,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Güney Kore'ye %20,4 artışla 15,4 milyon dolar ihracat yapılmıştır. Singapur'a ise %17,7 düşüşle 10,6 milyon dolarlık ihracat rakamı kaydedilirken Malezya'ya ise %6,2 oranında artışla 9,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Çin Halk Cumhuriyeti	50.993	0,3	61.583	0,4	20,8
Avustralya	37.589	0,2	36.783	0,2	-2,1
Hong Kong	22.933	0,1	27.422	0,2	19,6
Japonya	21.405	0,1	24.897	0,1	16,3
Güney Kore Cumhuriyeti	12.822	0,1	15.435	0,1	20,4
Singapur	12.832	0,1	10.561	0,1	-17,7
Malezya	8.970	0,1	9.531	0,1	6,2
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	204.618	1,2	235.957	1,4	15,3
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	100	16.965.859	100	0,1

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2017

III.12. Serbest Bölgelere İhracat %10 Arttı

Serbest Bölgelere 2016 yılı genelinde %10 artışla 73,6 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu artışla, serbest bölgelerin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,39'dan %0,43'e yükselmiştir.

En fazla ihracat yapılan serbest bölge, Avrupa Serbest Bölge'dir. 2016 Ocak-Aralık döneminde Avrupa Serbest Bölge'ye 32 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır ve bu bölgeye ihracat 2016 Ocak-Aralık döneminde %19,5 oranında artmıştır. Trakya Serbest Bölge'ye %10,7 düşüşle 19,2 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılırken, Mersin Serbest Bölge'ye %239,4 artışla 10,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Serbest Bölgelere Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Avrupa Serbest Bölg.	26.767	0,16	31.977	0,19	19,5
Trakya Serbest Bölge	21.473	0,13	19.182	0,11	-10,7
Mersin Serbest Bölge	3.044	0,02	10.329	0,06	239,4
Adana Yumurt. Ser. Böl	3.610	0,02	3.785	0,02	4,9
Bursa Serbest Bölg.	2.266	0,01	2.507	0,01	10,6
Ege Serbest Bölge	1.968	0,01	2.023	0,01	2,8
AHL Serbest Bölge	4.331	0,03	1.425	0,01	-67,1
Serbest Bölgeler Toplamı	66.886	0,39	73.605	0,43	10,0
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.954.868	100	16.965.859	100	0,1

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2017

Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan diğer serbest bölgeler, %4,9 artışla 3,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Adana Yumurt. Serbest Bölge, %10,6 artışla 2,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Bursa Serbest Bölge, %2,8 artışla 2 milyon dolarlık ihracat yapılan Ege Serbest Bölge ve %67,1 düşüşle 1,4 milyon dolarlık ihracat yapılan AHL Serbest Bölge olarak sıralanmaktadır.

IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI

Örme konfeksiyon mamulleri, dokuma konfeksiyon mamulleri ve diğer hazır eşyalar, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubudur ve sektörel ihracat performansı değerlendirilirken bu üç temel ürün grubunu dikkate almak gerekmektedir. Söz konusu üç temel ürün grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payları ve dolayısıyla ağırlıkları farklıdır.

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu örme konfeksiyon mamulleridir. 2016 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %52,4, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %35,1 ve hazır eşyaların payı %11,5 olmuştur.

2016 Ocak-Aralık döneminde hazır giyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunun ikisinde artış birinde azalış görülmüştür. Bu dönemde, %0,7 oranında düşüşle 8,9 milyar dolar değerinde örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %0,5 oranında artarak 6 milyar dolara yükselmiş, hazır eşya ihracatı ise %3 artışla 2 milyar dolar olmuştur. 2015 yılını her üç ürün grubu da %5 ile %14,7 arasında değişen oranlarda düşüşler ile kapatmışken, 2016 yılında iki ürün grubunda artışlar görülmesi dikkat çekicidir.

Öte yandan, ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubundaki %3'lük ihracat artışı ve dokuma konfeksiyon mamullerindeki %0,5'lik ihracat artışı; %0,1'lik sektörel ihracat artışından daha yüksek oranlı olmuştur.

Temel ürün grupları itibarıyla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına ilişkin veriler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

Temel Ürün Grupları İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
<i>Birim: 1000 \$</i>				
Fasıl	Ürün Grupları	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak- Aralık	Değişim %
61	Örme Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	8.950.885	8.886.487	- 0,7
62	Dokuma Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	5.922.853	5.953.141	0,5
63	Diğer Hazır Eşyalar ve Ev Tekstilleri	1.897.269	1.954.833	3,0

Kaynak: İhracatçı Birlik Kayıtları

IV.1 Örne Konfeksiyon İhracatında %0,7 Düşüş Var

2016 Ocak-Aralık döneminde örne konfeksiyon mamullerinin ihracatı 2015'in eş dönemine kıyasla %0,7 oranında azalarak 8,9 milyar dolara yükselmiştir.

Türkiye'den en fazla örne konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler %0,3 artış ile 1,9 milyar dolarlık ihracat yapılan Almanya, %9,5 düşüşle 1,3 milyar dolarlık ihracat yapılan İngiltere, %2,5 artışla 775,7 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %3,9 düşüşle 446,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa ve %1,5'lik düşüşle 389 milyon dolarlık ihracat yapılan Hollanda olarak sıralanmaktadır. Türkiye'nin örne konfeksiyon ihracatının %21,4'ü Almanya'ya, %14,9'u İngiltere'ye, %8,7'si İspanya'ya, %5'i Fransa'ya ve %4,4'ü Hollanda'ya yapılmaktadır.

En fazla örne konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülkeler, dönemsel değişimler ve paylar aşağıdaki tablodan görülebilir.

En Fazla Örne Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
Almanya	1.896.049.123	1.901.643.354	0,3	21,4
İngiltere	1.464.179.956	1.325.356.943	-9,5	14,9
İspanya	756.674.393	775.669.395	2,5	8,7
Fransa	464.614.356	446.603.176	-3,9	5,0
Hollanda	395.052.535	389.004.931	-1,5	4,4
İtalya	324.405.852	329.453.261	1,6	3,7
Polonya	258.584.838	319.999.724	23,8	3,6
Irak	441.202.823	306.966.591	-30,4	3,5
Belçika	206.650.143	215.214.900	4,1	2,4
Danimarka	217.690.036	205.853.400	-5,4	2,3
İran	61.854.167	193.131.654	212,2	2,2
Ukrayna	167.695.145	178.651.271	6,5	2,0
İsveç	135.645.309	156.797.471	15,6	1,8
Bulgaristan	36.558.951	144.765.656	296,0	1,6
ABD	148.976.082	144.113.230	-3,3	1,6
Suudi Arabistan	111.608.359	138.929.074	24,5	1,6
İsrail	67.190.882	88.061.647	31,1	1,0
Kırgızistan	57.004.028	76.389.789	34,0	0,9
Cezayir	66.591.395	71.934.314	8,0	0,8
Avusturya	60.926.927	66.615.554	9,3	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	7.339.155.299	7.475.155.334	1,9	
Türkiye Toplam Örne Konfeksiyon İhracatı	8.950.885.237	8.886.167.200	-0,7	100,0
20 Ülkenin Payı %	82	84		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2017

En fazla örme konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin 14'üne ihracat artarken, altı ülkeye ihracat azalmıştır. İhracatın yüksek oranlı arttığı ülkeler %296 artışla 144,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Bulgaristan, %212,2 artışla 193,1 milyon dolarlık ihracat yapılan İran, %34 artış ve 76,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Kırgızistan ve %31,1 artışla 88,1 milyon dolarlık ihracat yapılan İsrail'dir.

Öte yandan, örme konfeksiyon ihracatında oransal olarak en fazla düşüş Irak pazarında görülmüş, bu pazara yapılan örme konfeksiyon ihracatı 2015 Ocak-Aralık dönemine kıyasla 2016 Ocak-Aralık döneminde %30,4 oranında azalarak 441,2 milyon dolardan 307 milyon dolara gerilemiştir.

2016 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamulleri ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, en fazla ihraç edilen ürünlerin başında 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin geldiği görülmektedir. 2016 Ocak-Aralık döneminde 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin ihracatı %1,6 oranında azalmış ve ihracat dolar bazında 2,9 milyar dolara yükselmiştir.

%0,7 oranında artış ve 1,6 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 10 GTİP başlıklı kazak, hırka, yelek ve benzerleri, %4,7 oranında azalış ve 1,2 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 04 GTİP başlıklı kadın ve kız çocuklar için takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum ve şortlar ile %1,1 oranında artış ve 1 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 15 GTİP başlıklı şoset ve külotlu çoraplar, diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

Örme konfeksiyon mamullerinin on yedi ürün grubundan dokuzunda 2016 yılı genelinde 2015 yılına kıyasla %0,7 ile %23 arasında değişen oranlarda artışlar, sekiz ürün grubunda ise %1,3 ile %61,4 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

2016 Ocak-Aralık döneminde ihracatı oransal olarak en fazla artan örme giysiler %23'lük artış oranı ile 106,1 milyon dolarlık ihracat yapılan 61 14 GTİP başlıklı örme diğer giysiler ile %21,1 artışla 64,5 milyon dolarlık ihracat rakamıyla 61 17 GTİP kapsamında yer alan diğer giyim aksesuarlarıdır. Ayrıca 61 11 GTİP başlıklı bebek giysileri ve giyim aksesuarlarında da %20,7 artışla 175,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

En yüksek oranlı ihracat kaybı ise %61,4 ile 61 13 GTİP kapsamında yer alan 59 03, 59 06 ve 59 07 tarifeli örme mensucattan mamul giysilerin ihracatında görülmüştür. 2016 yılında söz konusu ürünlerin ihracatı 868,7 bin dolardan 335,5 bin dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Örme Konfeksiyon İhracatı				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak-Aralık	Değişim %
6109	T-Shirt, Atlet ve Benzerleri	2.981.082.386	2.932.873.994	-1,6
6110	Kazak, Hırka, Yelek ve Benzerleri	1.621.370.725	1.632.491.301	0,7
6104	Kadın ve Kız Çocuklar için Takım, Ceket, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum, Şort	1.280.502.006	1.220.626.971	-4,7
6115	Şoset ve Külötlü Çoraplar	1.032.303.254	1.043.652.605	1,1
6106	Kadın ve Kız Çocuklar için Bluz, Gömlek ve Gömlek Bluzler	544.576.016	515.423.579	-5,4
6103	Erkek ve Erkek Çocuklar için Takım, Ceket, Pantolon, Tulum ve Şortlar	332.398.989	344.516.074	3,6
6108	Kadın ve Kız Çocuklar için Külöt, Slip, Gecelik, Pijama, Sabahlık, Bornoz ve Benzerleri	314.505.689	278.730.433	-11,4
6105	Erkek ve Erkek Çocuklar için Gömlekler	231.491.215	255.030.288	10,2
6111	Bebek Giysileri ve Giyim Aksesuarları	145.174.708	175.233.810	20,7
6107	Erkek ve Erkek Çocuklar için Külöt, Slip, Pijama, Bornoz, Robdöşambr ve Benzerleri	166.386.613	164.235.185	-1,3
6114	Örme Diğer Giysiler	86.293.919	106.143.738	23,0
6112	Eşofman Takımlar, Kayak Kıyafetleri, Yüzme Kıyafetleri	79.588.426	84.109.623	5,7
6117	Diğer Giyim Aksesuarları	53.254.506	64.482.363	21,1
6102	Kadın ve Kız Çocuklar için Manto, Kaban, Rüzgarlık, Anorak ve Benzerleri	39.330.584	35.431.667	-9,9
6101	Erkek ve Erkek Çocuklar için Palto, Kaban, Anorak, Rüzgarlık ve Benzerleri	38.354.095	29.732.182	-22,5
6116	Eldivenler	3.403.395	3.437.955	1,0
6113	5903,5906 ve 5907 Tarifeli Örme Mensucattan Mamül Giysiler	868.709	335.466	-61,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2017

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum

2016 Ocak-Aralık döneminde de en fazla ihraç edilen örme giysiler 61 09 GTİP başlıklı örme-t-shirt, atlet ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı, 2015 yılına kıyasla %1,6 oranında azalarak 2,9 milyar dolara gerilemiştir.

61 09 GTİP başlıklı örme-t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin 2016 Ocak-Aralık döneminde en fazla ihraç edildiği ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Fransa ve Hollanda olarak sıralanmaktadır.

Almanya'ya ihracat 2016 yılı genelinde 2015 yılına kıyasla %6,2 oranında azalarak 717,6 milyon dolara gerilerken, İngiltere'ye ihracat %5,6 oranında azalarak 423,2 milyon dolara gerilemiştir. Diğer yandan, üçüncü büyük pazar

İspanya'ya ihracat %8,7 oranında artarak 238,8 milyon dolara yükselmiş, dördüncü büyük pazar Fransa'ya ihracat %10,2 oranında azalarak 155,1 milyon dolar olarak kaydedilmiş, beşinci büyük pazar olan Hollanda'ya ihracat ise %7,4 oranında azalarak 143 milyon dolar olmuştur.

En Fazla Örne T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
Almanya	765.031.394	717.615.067	-6,2	24,5
İngiltere	448.152.835	423.158.670	-5,6	14,4
İspanya	219.698.046	238.783.368	8,7	8,1
Fransa	172.820.951	155.136.788	-10,2	5,3
Hollanda	154.442.511	142.989.683	-7,4	4,9
İtalya	112.926.084	110.812.556	-1,9	3,8
Belçika	92.533.409	102.827.132	11,1	3,5
Polonya	54.146.990	95.251.877	75,9	3,2
Danimarka	84.690.694	77.511.344	-8,5	2,6
İrak	147.561.591	70.155.512	-52,5	2,4
Ukrayna	52.177.016	56.766.995	8,8	1,9
ABD	41.950.848	45.338.645	8,1	1,5
İsveç	41.065.229	44.424.488	8,2	1,5
Bulgaristan	21.319.528	42.186.184	97,9	1,4
İran	11.701.041	39.972.596	241,6	1,4
Suudi Arabistan	24.988.233	35.947.394	43,9	1,2
Avusturya	27.425.442	31.229.481	13,9	1,1
Cezayir	19.466.126	25.857.938	32,8	0,9
İsrail	21.560.850	25.764.612	19,5	0,9
Birleşik Arap Emirlikleri	22.566.374	23.935.181	6,1	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	2.536.225.193	2.505.665.512	-1,2	85,4
Türkiye Toplam Örne T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatı	2.981.036.535	2.932.587.964	-1,6	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	85,1	85,4		
Türkiye Toplam Örne Konfeksiyon İhracatı	8.950.885.237	8.886.167.200	-0,7	
<i>Örne T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatının Örne Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	33,3	33,0		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ocak 2017

Ürün grubunun en fazla ihraç edildiği yirmi ülke içerisinde on üç ülkeye ihracat %6,1 ile %241,6 arasında değişen oranlarda artmış, diğer yedi ülkeye ise %1,9 ile %52,5 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Bu yirmi ülke dikkate alındığında ihracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %241,6 artış oranı ve 40 milyon dolar ihracat değeri ile İran olmuştur. Bu ülkenin yanı sıra, %97,9 artış

oranı ve 42,2 milyon dolar ihracat değeri ile Bulgaristan, %75,9 artış oranı ve 95,3 milyon dolar ihracat değeri ile Polonya, %43,9 artış ve 35,9 milyon dolar ihracat değeri ile Suudi Arabistan ve %32,8 artış ve 25,9 milyon dolar ihracat ile Cezayir yüksek oranlı artışların olduğu pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

Diğer yandan, Irak %52,5 düşüş ve 70,2 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, Fransa %10,2 düşüş ve 155,1 milyon dolarlık ihracat rakamı ile ve Danimarka %8,5 düşüş ve 77,5 milyon dolar ihracat rakamı ile ihracatın yüksek oranlı azaldığı ülkelerdir.

IV.3 Çorap İhracatındaki Artış Sektörel İhracattan Yüksek: %1,1

Çorap sanayi Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün önde gelen alt sektörlerinden biridir ve 2016 yılında Türkiye'den 1 milyar dolarlık çorap ihraç edilmiş, ihracat 2015 yılına kıyasla %1,1 oranında artmıştır.

Örme konfeksiyon ihracatında yaşanan düşüşe karşın çorap ihracatındaki artışa bakarak, bu önemli alt sektörde 2016 yılında sektörel ihracattan daha yüksek bir performans gösterildiği söylenebilir.

2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla çorap ihraç edilen ülkeler İngiltere, Almanya, Fransa, İspanya ve Hollanda olarak sıralanmaktadır. İngiltere'ye ihracat 2015 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %12,2 oranında azalarak 252,6 milyon dolar olmuş, Almanya'ya ihracat %7,6 oranında artarak 225,6 milyon dolara yükselmiştir. İngiltere'ye yapılan çorap ihracatının Türkiye toplam çorap ihracatı içinde payı %24,2 ve ikinci büyük pazar Almanya'nın Türkiye toplam çorap ihracatında payı %21,6'dır.

Üçüncü en fazla çorap ihraç edilen ülke Fransa'ya çorap ihracatı 2016 Ocak-Aralık döneminde %10,6 oranında artarak 111,6 milyon dolara çıkmıştır. Dördüncü sırada İspanya'ya ihracatta %7,8 oranında artışla 48,3 milyon dolara yükselmesi söz konusudur. Beşinci sırada Hollanda'ya ihracat ise %1 oranında artarak 47,2 milyon dolara yükselmiştir.

2016 yılı genelinde en fazla çorap ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on dördüne ihracat %0,7 ile %525,5 arasında değişen oranlarda artarken, diğer altı ülkeye ihracat %3,7 ile %31,5 arasında değişen oranlarda düşmüştür.

İlk yirmi ülke içerisinde en yüksek oranlı artış %525,5 ile Bulgaristan'da söz konusu olurken, İrlanda %41 artış ve 7,3 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci en fazla artış görülen pazardır.

%31,5 düşüş görülen Birleşik Arap Emirlikleri, çorap ihracatında en büyük performans kaybı görülen pazardır. Bu düşüş oranı neticesinde Birleşik Arap Emirlikleri'ne gerçekleşen çorap ihracatı 11,5 milyondan 7,9 milyon dolara gerilemiştir. Slovakya %26,9 düşüş ve 11,1 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci önemli kayba uğranılan pazardır.

En Fazla Çorap İhraç Edilen Ülkeler 2015 - 2016 Ocak - Aralık				
Birim: ABD \$				
Ülkeler	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
İngiltere	287.745.021	252.638.963	-12,2	24,2
Almanya	209.610.387	225.627.084	7,6	21,6
Fransa	100.886.204	111.624.784	10,6	10,7
İspanya	44.786.091	48.290.114	7,8	4,6
Hollanda	46.776.739	47.225.538	1,0	4,5
İtalya	31.720.770	34.450.115	8,6	3,3
Belçika	30.831.585	28.732.601	-6,8	2,8
İsveç	25.106.738	28.033.359	11,7	2,7
Polonya	18.684.585	21.881.788	17,1	2,1
Danimarka	16.081.292	15.127.087	-5,9	1,4
ABD	14.687.108	14.796.775	0,7	1,4
İsviçre	12.376.492	13.309.060	7,5	1,3
Slovakya	15.129.475	11.059.637	-26,9	1,1
Norveç	10.052.356	9.685.075	-3,7	0,9
Suudi Arabistan	7.396.150	9.176.447	24,1	0,9
Bulgaristan	1.421.683	8.893.327	525,5	0,9
Yunanistan	8.275.185	8.665.713	4,7	0,8
Avusturya	6.586.204	8.190.872	24,4	0,8
Birleşik Arap Emirlikleri	11.488.423	7.874.670	-31,5	0,8
İrlanda	5.149.620	7.260.720	41,0	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	904.792.109	912.543.731	0,9	87,4
Türkiye Toplam Çorap İhracatı	1.032.303.254	1.043.617.418	1,1	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>87,6</i>	<i>87,4</i>		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	8.950.885.237	8.886.167.200	-0,7	
<i>Çorap İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>11,5</i>	<i>11,7</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ocak 2017

IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %0,5 Artış Gerçekleşti

2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 6 milyar dolar değerinde dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ürünlerin ihracatı 2015 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %0,5 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatındaki artma, oransal olarak genel hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki artıştan (%0,1) daha fazladır. Diğer yandan, dokuma konfeksiyon ihracatının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %35,1'dir.

2016 Ocak-Aralık döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihrac edilen ilk yirmi ülke incelendiğinde, sırasıyla İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Fransa'nın en büyük beş pazar olduğu görülmektedir.

En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhrac Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
İspanya	868.408.607	924.578.354	6,5	15,5
Almanya	801.897.708	801.021.938	-0,1	13,5
İngiltere	635.276.109	606.715.109	-4,5	10,2
Hollanda	308.074.204	267.695.809	-13,1	4,5
Fransa	260.441.166	250.653.342	-3,8	4,2
Polonya	166.549.502	218.713.035	31,3	3,7
Danimarka	173.751.184	203.514.386	17,1	3,4
Irak	260.676.214	197.232.242	-24,3	3,3
İtalya	191.322.017	186.801.404	-2,4	3,1
İsrail	156.814.244	180.634.502	15,2	3,0
ABD	125.160.036	147.303.890	17,7	2,5
İran	34.829.881	146.202.982	319,8	2,5
Suudi Arabistan	130.285.044	129.727.366	-0,4	2,2
Ukrayna	107.238.995	110.611.004	3,1	1,9
Cezayir	108.765.443	108.653.752	-0,1	1,8
Bulgaristan	12.093.810	95.879.892	692,8	1,6
Ürdün	57.310.741	66.526.248	16,1	1,1
Belçika	84.579.625	66.390.653	-21,5	1,1
Rusya	94.914.452	64.826.325	-31,7	1,1
Birleşik Arap Emirlikleri	69.804.110	60.782.086	-12,9	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	4.648.193.093	4.834.464.317	4,0	
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	5.922.852.758	5.952.951.387	0,5	100,0
20 Ülkenin Payı %	78	81		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2017

En fazla ihracat yapılan ülkelere, İspanya'ya dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı dolar bazında %6,5 artışla 924,6 milyon dolar olurken, Almanya'ya ihracat %0,1 düşüşle 801 milyon dolar olmuştur. İspanya'nın Türkiye toplam dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında payı %15,5 ve Almanya'nın payı %13,5'tir. Üçüncü en fazla ihracat yapılan pazar olan İngiltere'ye ihracat 2016 Ocak-Aralık döneminde 2015'in eş dönemine kıyasla %4,5 oranında azalarak 606,7 milyon dolar olarak kaydedilirken, Hollanda'ya dokuma konfeksiyon ihracatı %13,1 azalarak 267,7 milyon dolar olmuştur. Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatı açısından beşinci büyük pazar olan Fransa'ya ihracatı 2016 yılında %3,8 oranında azalarak 250,7 milyon dolar olmuştur.

2016 Ocak-Aralık döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin dokuzuna yapılan ihracat %3,1 ile %692,8 arasında değişen oranlarda artışlar ve on bir ülkeye ihracatta %0,1 ile %31,7 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

Oransal olarak dokuma konfeksiyon ihracatının en fazla arttığı ülke Bulgaristan'dır. Bu ülkeye ihracat, 2015 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %692,8 oranında artışla 12,1 milyon dolardan 95,9 milyon dolara yükselmiştir. Dokuma konfeksiyon ihracatında yüksek artış kaydedilen diğer ülkeler, İran (%319,8 artış), Polonya (%31,3 artış) ve ABD (%17,7 artış) olarak sayılabilir.

Diğer yandan, 2016 yılı genelinde ihracatta en yüksek oranlı düşüş kaydedilen ülke %31,7 düşüşle 64,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Rusya olmuştur.

Dokuma konfeksiyon ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde, 2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen ürünlerin 2,3 milyar dolarlık ihracat düzeyi ile 62 04 GTİP başlıklı bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler olduğu görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı, 2015 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %3,5 oranında artmıştır.

Bu ürünleri takiben, 1,5 milyar dolarlık ihracatı ile 62 03 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için pantolon, ceket, takım vb., 732,2 milyon dolarlık ihracatı ile 62 06 GTİP başlıklı dokuma bayan bluz ve gömlekler ve 578 milyon dolarlık ihracat değeri ile 62 05 GTİP başlıklı dokuma erkek gömlekleri, dokuma konfeksiyon ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

2016 yılı genelinde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürün grubu, ihracat değeri 1,1 milyon dolar olan mendillerdir. Söz konusu ürünlerin ihracatı 2016 yılında %62,2 ile yüksek oranda artmıştır. Ayrıca 62 16 GTİP başlığı altında yer alan eldiven ihracatında da %19,5 oranında artışa ulaşılmıştır. Bu yüksek artış oranı neticesinde söz konusu ürünlerin ihracatı 769,7 bin dolardan 919,8 bin dolara yükselmiştir. Bunun yanı sıra 62 14 GTİP kapsamında şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvakların ihracatında da %11,2 artış oranına ulaşılmış ve ihracat değeri 101,6 milyon dolar olmuştur.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Dokuma Konfeksiyon İhracatı				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2015	2016	Değişim %
		Ocak-Aralık	Ocak-Aralık	
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	2.196.782.116	2.274.626.201	3,5
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.487.343.868	1.505.813.171	1,2
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	744.001.141	732.153.490	-1,6
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	609.543.348	577.975.421	-5,2
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	220.088.749	197.991.272	-10,0
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	134.378.746	133.881.142	-0,4
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	112.588.047	110.062.516	-2,2
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	91.299.762	101.553.776	11,2
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	87.861.220	95.076.278	8,2
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	92.005.869	85.045.747	-7,6
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	52.105.191	50.339.972	-3,4
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	53.951.477	48.583.909	-9,9
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	25.047.351	22.688.709	-9,4
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	9.603.726	10.198.931	6,2
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	4.778.674	5.088.481	6,5
6213	Mendil	703.812	1.141.732	62,2
6216	Eldiven	769.660	919.844	19,5

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2017

Dokuma konfeksiyon ürünleri içerisinde 2016 Ocak-Aralık döneminde dokuz ürün grubunda ihracat azalmıştır. İhracat performansında düşüş görülen bu ürün grupları içerisinde en yüksek düşüşler %10 ile 62 08 GTİP kapsamında yer alan dokuma bayan fanila, kaşkorse, kombinezon, gecelik, pijamalarda, %9,9 ile 62 12 GTİP kapsamında dokuma korse, kemer, pantolon askısı vb., ürünlerde ve % 9,4 ile 62 10 GTİP kapsamında plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyalarında kaydedilmiştir.

IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum

2016 yılı genelinde Türkiye'den en fazla ihraç edilen dokuma konfeksiyon mamulleri, 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı 2015 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %3,5 oranında artarak 2,3 milyar dolar olmuştur.

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma giysilerin en fazla ihraç edildiği ülkeler İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Fransa olarak sıralanmaktadır. 2016 Ocak-Aralık döneminde İspanya'ya ihracat %3 oranında artışla 391,8 milyon dolara yükselmiştir. İspanya'nın Türkiye toplam 62 04 GTİP başlıklı giysi ihracatındaki payı %17,2 düzeyindedir. Almanya'ya ihracat %1,3 oranında artışla 358,7 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracat %5,2 oranında azalarak 342,8 milyon dolar olmuştur.

Dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %12,6 oranında azalarak 119,6 milyon dolara gelirken, beşinci büyük pazar Fransa'ya ihracat ise %2,6 oranında artışla 90,9 milyon dolar olmuştur.

2016 Ocak-Aralık döneminde en fazla 62 04 GTİP başlıklı dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on ikisine ihracat %1,3 ile %407,5 arasında değişen oranlarda artarken, sekiz ülkeye ihracat %3,9 ile %27,8 arasında değişen oranlarda azalmıştır. En yüksek oranlı artış %407,5 ile İran'da görülürken, ihracat rakamı 6,7 milyondan 33,8 milyon dolara, yaklaşık 5 katına yükselmiştir. Diğer yüksek artış görülen ülkeler %43,8 oranında artış ve 46 milyon dolarlık ihracat ile Polonya, %25,7 artışla 43,3 milyon dolarlık ihracat ile ABD'dir.

Rusya ve Mısır 62 04 GTİP başlıklı bayan giysilerin ihracatında yüksek oranlı düşüş görülen ülkelerdir. Rusya'ya bu ürün grubunda ihracat %27,8 oranında azalarak 26,8 milyondan 19,4 milyon dolara gerilerken, Mısır'a ihracat %19,7 düşüşle 22,1 milyon dolara inmiştir.

En Fazla Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhrac Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
İspanya	380.236.381	391.808.108	3,0	17,2
Almanya	354.153.644	358.743.783	1,3	15,8
İngiltere	361.415.367	342.774.054	-5,2	15,1
Hollanda	136.828.606	119.611.955	-12,6	5,3
Fransa	88.595.701	90.880.631	2,6	4,0
Danimarka	74.069.667	90.548.712	22,2	4,0
İtalya	76.160.464	78.575.266	3,2	3,5
İsrail	59.283.487	72.851.841	22,9	3,2
Suudi Arabistan	54.508.778	57.442.760	5,4	2,5
Polonya	32.031.722	46.049.213	43,8	2,0
ABD	34.420.629	43.279.990	25,7	1,9
Irak	40.529.147	38.126.518	-5,9	1,7
İran	6.656.352	33.783.598	407,5	1,5
İsveç	32.630.691	31.358.269	-3,9	1,4
Birleşik Arap Emirlikleri	29.830.942	27.338.578	-8,4	1,2
Ürdün	20.592.207	25.078.044	21,8	1,1
Mısır	27.560.942	22.139.719	-19,7	1,0
Belçika	24.391.603	21.971.343	-9,9	1,0
Ukrayna	19.070.680	20.267.777	6,3	0,9
Rusya	26.828.127	19.376.787	-27,8	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.879.795.137	1.932.006.944	2,8	84,9
Türkiye Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatı	2.196.782.116	2.274.550.025	3,5	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>85,6</i>	<i>84,9</i>		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	5.922.852.758	5.952.951.387	0,5	
<i>Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>37,1</i>	<i>38,2</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ocak 2017

IV.6. Denim Giysi İhracatında %1,7 Artış

Denim giysiler, Türkiye’de dokuma konfeksiyon sanayinin önemli üretim dallarından biridir ve bu ürün grubu Türkiye’nin dokuma konfeksiyon ihracatından %25-30 arasında önemli bir pay almaktadır.

2016 Ocak-Aralık döneminde sektörel ihracattaki büyümeye paralel şekilde denim giysi ihracatında da belli bir ölçüde artma olmuştur. Bu çerçevede 2016 yılı genelinde Türkiye’den 1,6 milyar dolarlık denim giysi ihracatı yapılmış, ihracat 2015 yılına kıyasla %1,7 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon ihracatı içerisinde denim giysilerin payı da %26,9 olmuştur.

2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye’den en fazla denim giysi ihraç edilen ülkeler, %5 oranında artışla 287,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Almanya, %19 oranında artışla 269,5 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya ile %4,1 oranında artışla 247,3 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere olarak sıralanmaktadır.

Türkiye’den en fazla denim giysi ihraç edilen ilk yirmi ülkeden dokuzunda %4,1 ile %70,8 arasında değişen oranlarda artışlara ulaşılırken, on bir ülkede %0,6 ile %43,9 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

En Fazla Denim Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
Almanya	273.534.037	287.336.598	5,0	18,0
İspanya	226.475.795	269.481.040	19,0	16,8
İngiltere	237.541.132	247.284.860	4,1	15,5
Hollanda	143.894.983	130.699.828	-9,2	8,2
Danimarka	112.762.215	121.227.798	7,5	7,6
İtalya	71.080.661	66.960.207	-5,8	4,2
Fransa	56.345.943	55.637.141	-1,3	3,5
ABD	33.915.669	40.228.236	18,6	2,5
Çek Cumhuriyeti	40.610.527	38.956.545	-4,1	2,4
Polonya	30.619.821	32.157.987	5,0	2,0
Ukrayna	26.270.965	24.347.961	-7,3	1,5
İsveç	27.613.016	24.178.887	-12,4	1,5
Belçika	42.948.759	24.103.453	-43,9	1,5
Rusya	19.886.244	19.772.187	-0,6	1,2
Cezayir	23.557.911	19.056.862	-19,1	1,2
Hırvatistan	8.531.152	14.566.978	70,8	0,9
İsrail	12.132.499	12.799.577	5,5	0,8
Kanada	11.176.557	10.817.586	-3,2	0,7
Norveç	12.071.413	9.675.457	-19,8	0,6
Çin Halk Cumhuriyeti	6.603.329	7.506.275	13,7	0,5
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.417.572.627	1.456.795.463	2,8	91,1
Türkiye Toplam Denim Giysi İhracatı	1.573.475.232	1.599.955.543	1,7	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>90,1</i>	<i>91,1</i>		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	5.922.852.758	5.952.951.387	0,5	
<i>Denim Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>26,6</i>	<i>26,9</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ocak 2017

İlk yirmi ülke içerisinde denim giysi ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke %70,8 oranında artışla 14,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Hırvatistan’dır. %19 oranında artışla 269,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen İspanya ile

%18,6 artış ve 40,2 milyon dolarlık ihracat değeri ile ABD yüksek oranlı ihracat artışına ulaşılan diğer ülkelerdir.

Denim giysi ihracatının yüksek oranlı azaldığı ülkeler, %43,9 oranında düşüşle 24,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Belçika ile %19,8 oranda düşüşle 9,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Norveç'tir.

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Azalışı %8,3

İç giyim ve yatak kıyafetleri, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün oldukça gelişmiş alt sektörlerinden biridir. 2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 739,9 milyon dolar değerinde dokuma ve örme, bay ve bayan külot, slip, sütyen, pijama, gecelik, sabahlık, bornoz, robdöşambr gibi iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. İhracat, 2015 yılına kıyasla %8,3 oranında azalmıştır. Bu oran, sektörel ihracattaki %0,1'lik artışın çok altında kalmıştır.

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki payı %5'tir.

2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ülkeler Almanya, Irak, İngiltere, İran ve Polonya olarak sıralanmaktadır. Almanya'ya %9,1 oranında düşüşle 87,1 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilirken, Irak'a %9,3 düşüşle 59,6 milyon dolarlık, İngiltere'ye %17,9 düşüşle 53,7 milyon dolarlık, İran'a %192,7 artışla 38,4 milyon dolarlık ve Polonya'ya %39,1 oranında artışla 37,4 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Almanya'nın Türkiye toplam iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında payı %11,8, Irak'ın payı %8,1, İngiltere'nin payı %7,3, İran'ın payı %5,2 ve Polonya'nın payı %5,1'dir.

En fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ilk yirmi ülkeden onunda ihracat %0,8 ile %1418,5 arasında değişen oranlarda artarken, on ülkeye ihracat %0,6 ile %85,7 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

En Fazla İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
Birim: ABD \$				
Ülkeler	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
Almanya	95.886.395	87.146.131	-9,1	11,8
Irak	65.797.714	59.649.343	-9,3	8,1
İngiltere	65.357.502	53.656.709	-17,9	7,3
İran	13.117.514	38.398.028	192,7	5,2
Polonya	26.897.338	37.420.113	39,1	5,1
Fransa	38.042.578	33.542.662	-11,8	4,5
Cezayir	33.936.928	32.596.024	-4,0	4,4
Ukrayna	39.187.766	27.675.046	-29,4	3,7
ABD	27.389.617	27.223.371	-0,6	3,7
Bulgaristan	1.643.257	24.952.605	1.418,5	3,4
Hollanda	23.352.352	24.065.983	3,06	3,3
Suudi Arabistan	15.854.526	20.683.573	30,5	2,8
İtalya	15.536.397	17.203.891	10,7	2,3
Libya	24.885.108	15.216.078	-38,9	2,1
İsrail	12.521.078	14.162.082	13,1	1,9
Mısır	19.706.022	13.987.467	-29,0	1,9
İspanya	13.786.123	13.894.200	0,8	1,9
Kırgızistan	8.900.792	11.013.721	23,7	1,5
Romanya	74.117.375	10.572.836	-85,7	1,4
Avusturya	10.120.382	10.361.809	2,4	1,4
İlk 20 Ülkenin Toplamı	626.036.763	573.421.672	-8,4	77,5
Türkiye Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatı	807.037.719	739.877.739	-8,3	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>77,6</i>	<i>77,5</i>		
Türkiye Toplam Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatı	14.873.737.995	14.839.118.587	-0,2	
<i>Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatının Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>5,4</i>	<i>5,0</i>		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ocak 2017

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının 2016 Ocak-Aralık döneminde en yüksek oranlı arttığı ülke, Bulgaristan olmuştur. Bulgaristan'a %1418,5 artışla yılın genelinde 25 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. %192,7 ihracat artışı görülen İran ile %39,1 artışa ulaşılan Polonya iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatının yüksek oranlı arttığı diğer ülkelerdir.

2016 Ocak-Aralık döneminde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının en yüksek oranlı azaldığı ülke Romanya olmuştur. Romanya'ya %85,7 düşüşle 10,6 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. %38,9 düşüşle 15,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Libya ilk yirmi büyük pazar içinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının azaldığı diğer önemli pazar olmuştur.

IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Artış Oranı: %3

Ev tekstili mamullerinin de ağırlıklı olarak içerisinde yer aldığı diğer hazır eşyaların ihracatı 2016 yılında %3 oranında artarak 2 milyar dolar olmuştur. Türkiye genelinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %0,1 oranında arttığı, örme konfeksiyon ihracatının %0,7 oranında azaldığı ve dokuma hazır giyim ihracatının %0,5 oranında arttığı dikkate alındığında, diğer hazır eşya ihracatında daha yüksek bir performans gösterildiği anlaşılmaktadır.

2016 Ocak-Aralık döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, Hollanda ve İtalya olarak sıralanmaktadır. 2015 Ocak-Aralık dönemine kıyasla Almanya'ya hazır eşya ihracatı %4,5 oranında düşüşle 451,4 milyon dolar olarak kaydedilirken, ABD'ye ihracat %10,9 oranında artarak 243,2 milyon dolar olmuştur. Almanya'nın toplam hazır eşya ihracatında payı %23,1 ve ABD'nin payı %12,4 düzeyindedir. Üçüncü sıradaki Fransa'ya ihracat %3,1 oranında azalarak 144,3 milyon dolara inerken, dördüncü sıradaki Hollanda'ya ihracat %18,1'lik artışla 121,7 milyon dolara yükselmiştir. İtalya 25'lik artış ve 98,1 milyon dolar ile beşinci en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkedir.

2016 Ocak-Aralık döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on beşinde %1,3 ile %82,9 arasında değişen oranlarda artarken, beş ülkede %3,1 ile %9,3 oranında düşüşler olmuştur.

2016 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler arasında en yüksek ihracat artışına ulaşılan ülke %82,9 artışla Bulgaristan olmuştur. Bu artış oranı ile Bulgaristan'a hazır eşya ihracatı 16,8 milyon dolardan 30,7 milyon dolara yükselmiştir. Bir diğer yüksek ihracat artışına %35 ile Irak'a ihracatta ulaşılmıştır. Irak'a hazır eşya ihracatı 56,5 milyon dolara yükselmiştir.

İlk yirmi ülke içinde ihracatın en yüksek oranlı azaldığı ülke İsveç'tir. İsveç pazarında 2016 yılında %9,3'lük kayba uğranılmış ve ihracat rakamı 19,8 milyon dolara düşmüştür.

En Fazla Hazır Eşya İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
Almanya	472.395.491	451.373.833	-4,5	23,1
ABD	219.366.853	243.248.807	10,9	12,4
Fransa	149.008.747	144.340.613	-3,1	7,4
Hollanda	103.066.842	121.680.564	18,1	6,2
İtalya	78.448.481	98.062.322	25,0	5,0
İngiltere	97.035.793	89.590.239	-7,7	4,6
İrak	41.843.060	56.474.977	35,0	2,9
İspanya	39.011.433	45.430.609	16,5	2,3
Suudi Arabistan	38.509.608	39.015.117	1,3	2,0
Avusturya	37.110.900	38.304.149	3,2	2,0
İsrail	28.385.496	34.623.999	22,0	1,8
İsviçre	33.858.220	32.581.935	-3,8	1,7
Polonya	30.035.024	32.516.386	8,3	1,7
Bulgaristan	16.805.406	30.744.231	82,9	1,6
Romanya	22.423.512	24.148.112	7,7	1,2
İran	18.939.000	23.086.199	21,9	1,2
Yunanistan	21.562.651	22.935.122	6,4	1,2
Cezayir	22.194.401	22.546.291	1,6	1,2
Finlandiya	15.741.174	20.620.166	31,0	1,1
İsveç	21.790.715	19.771.115	-9,3	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.507.532.807	1.591.094.788	5,5	81,4
Türkiye Toplam Hazır Eşya İhracatı	1.897.268.536	1.954.831.585	3,0	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>79</i>	<i>81</i>		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2017

Türkiye'nin diğer hazır eşya ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüleri ile tuvalet ve mutfak bezleri, en fazla ihraç edilen hazır eşyalar olarak görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat, 2016 Ocak-Aralık döneminde %5,2 oranında artışla 1,2 milyar dolar olmuştur.

63 02 GTİP başlıklı ev tekstili mamullerini takiben, %4,3 düşüşle 317,1 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 05 GTİP başlıklı ambalaj için torba ve çuvalar, %3,2 düşüşle 119,4 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 04 GTİP başlıklı diğer mefruşat eşyası ve %8,9 düşüşle 110,5 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 03 GTİP başlıklı perdeler ve iç storlar diğer hazır eşya ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

Hazır eşyalar içerisinde 2016 Ocak-Aralık döneminde on ürün grubundan beşinde %5,2 ile %61,5 arasında değişen oranlarda artış olurken, beşinde %3,2 ile %8,9 arasında değişen oranlarda düşüşler kaydedilmiştir.

2016 Ocak-Aralık döneminde ihracatı en yüksek oranda artan ürün grupları %61,5 artışla 47,6 milyon dolarlık ihracatı gerçekleşen 63 06 GTİP kapsamındaki vagon ve mavna örtüleri, çadırlardır. Ayrıca %45,9 artış ile 1,3 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 09 GTİP kapsamında kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya ile %27,9 artış ile 3,9 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştirilen 63 08 GTİP kapsamındaki kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı ihracatında yüksek artışlar kaydedilmiştir.

İhracatında en yüksek düşüş görülen ürünler 63 03 GTİP kapsamındaki perdeler, iç storlar, perde ve yatak farbalalarında gerçekleşmiştir. Söz konusu ürünlerin ihracatı %8,9 oranında azalarak 110,5 milyon dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Diğer Hazır Eşya İhracatı				
2015 - 2016 Ocak - Aralık				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2015 Ocak-Aralık	2016 Ocak-Aralık	Değişim %
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	1.151.382.020	1.210.783.160	5,2
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	331.362.755	317.101.576	-4,3
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	123.323.958	119.375.158	-3,2
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbalaları	121.389.240	110.546.592	-8,9
6307	Diğer hazır eşya (Elbise patronları dahil)	72.616.286	83.539.452	15,0
6301	Battaniyeler, diz battaniyeleri	53.729.172	51.386.433	-4,4
6306	Vagon ve mavna örtüleri, yelkenler, dış storlar, tente, çadır vb	29.461.097	47.587.376	61,5
6310	Paçavra, sicim, halat, ip; bunlardan kullanılmış eşya	10.025.415	9.262.267	-7,6
6308	Kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı	3.075.113	3.933.565	27,9
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	903.479	1.317.885	45,9

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2017

V. HAMMADDE İTHALATI

Üretim, istihdam ve ihracata katkı açısından Türkiye'nin önde gelen imalat sanayi sektörlerinden biri hazır giyim ve konfeksiyon sektörüdür. Sektörün üretim ve ihracat kapasitesi, çok çeşitli nitelikte ve önemli miktarda hammadde kullanımını gerekli kılmaktadır. Bu sebeple, elyaf, iplik ve kumaş gibi tekstil materyalleri ihtiyacı, hem iç piyasadan hem de uluslararası pazarlarda rekabetçi kalabilmek açısından yurt dışından ithalat yoluyla da temin edilmektedir. Sektör için, dünyanın çeşitli bölgelerinden rekabetçi fiyat ve türlerde hammadde ve ara malı ithalatı yapılagelmektedir. Yapılan ithalat, tekstil sanayii ya da konfeksiyon sanayii için hammadde veya ara malı niteliğindedir. Bu açıdan hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün 2016 yılı ihracat performansını ortaya koyarken, hammadde ithalatına ilişkin veriler de irdelenmektedir.

2016 yılının Ocak-Kasım döneminde tekstil ithalatı temel ürün grubu bazında incelendiğinde elyaf ve iplik ithalatında artış görülürken dokuma kumaş, örme kumaş ve diğer tekstil ürünlerinde düşüş olduğu tespit edilmiştir.

2016 yılının ilk onbir ayında elyaf ithalatında %4,7 artış kaydedilmiştir. Bu artış oranı neticesinde Türkiye'nin elyaf ithalatı 2,3 milyar dolara yükselmiştir. Elyaf ürün grubunda tekstil ve hazır giyim ürünlerinin en temel ve geleneksel hammaddesi olan pamuk elyafı ithalatı %6,9 oranında artarak 1,2 milyar dolara ulaşmıştır. Sentetik-suni devamsız liflerin ithalatı %4,6 oranında artmış ve ithalat değeri 1 milyar doları aşmıştır. Yün ve ince-kaba hayvan kılları ithalatı %15 azalırken, bitkisel liflerin ithalatı ise %22,4 artmıştır. İpek liflerin ithalatında ise %43,8 düşüş görülmüştür.

İplik ithalatı ürün grubu bazında incelendiğinde ise, sentetik-suni filamentlerden iplik ithalatının %6,5, sentetik-suni devamsız liflerden ipliklerin ithalatı %4,9 ve pamuk ipliği ithalatının ise %25 oranında arttığı görülmektedir. Sentetik-suni filament ipliklerin ithalatı tüm tekstil ithalatının %20,4'ünü bir başka ifade ile beşte birine tekabül etmekte olup değer olarak 1,5 milyar dolara ulaşmıştır. Sentetik-suni devamsız liflerden iplik ithalatı 545,1 milyon dolar olurken pamuk ipliği ithalatı 475,5 milyon dolar değerindedir. Bitkisel liflerden iplikler, yün ve ince-kaba hayvan kıllarından iplikler ve ipek ipliği ithalatında ise %12,9 ile %38,6 arasında değişen oranlarda düşüş kaydedilmiştir.

Ocak-Kasım 2016 döneminde ithalat düşüşü görülen dokuma kumaşlarda, tüm alt ürün gruplarının ithalatında azalma olmuştur. 2015 yılı genelinde ithalat düşüşü görülen bu ürün grubunun ithalatında da 2016 yılının ilk onbir ayında da düşüş devam etmiştir. Pamuklu dokuma kumaşların ithalatında %10, sentetik-suni filament ipliklerden dokuma kumaşlarda %7,8, sentetik-suni devamsız liflerden dokuma kumaşların ithalatı %15,1 oranında düşüş kaydedilmiştir. Alt ürün gruplarında yaşanan düşüşler sonucunda Türkiye dokuma kumaş ithalatı %10,7 oranında gerileyerek 1,3 milyar dolar olmuştur. Bu ürün grubunda yer alan pamuklu dokuma kumaş ithalatı 491,2 milyon dolar,

sentetik-suni filamentlerden dokuma kumaş ithalatı 425,6 milyon dolar ve sentetik-suni devamsız liflerden dokuma kumaş ithalatı ise 227,1 milyon dolar olarak kayda alınmıştır.

2016 yılının ilk onbir ayında örme kumaş ithalatı ise %0,5 oranında azalarak 398,6 milyon dolar olmuştur.

Ürün Grupları Bazında Tekstil İthalatı				
Birim: 1.000 ABD Doları	2015 Ocak-Kasım	2016 Ocak-Kasım	Pay %	Değişim%
Toplam Tekstil İthalatı	7.526.650	7.582.454	100,0	0,7
Elyaf	2.235.756	2.341.663	30,9	4,7
Pamuk Lifleri	1.121.751	1.198.947	15,8	6,9
Sentetik-Suni Devamsız Lifler	992.778	1.038.363	13,7	4,6
Yün ve İnce-Kaba Hayvan Kılları	113.452	96.378	1,3	-15,0
Bitkisel lifler	5.451	6.671	0,1	22,4
İpek Lifi	2.323	1.305	0,0	-43,8
İplik	2.611.583	2.791.579	36,8	6,9
Sentetik-Suni Filament İplikleri	1.450.645	1.544.831	20,4	6,5
Sentetik-Suni Devamsız Liflerden İplikler	519.669	545.098	7,2	4,9
Pamuk İpliği	380.302	475.498	6,3	25,0
Bitkisel Liften İplik	207.782	180.900	2,4	-12,9
Yün ve İnce-Kaba Hayvan Kıllarından İplikler	50.142	43.384	0,6	-13,5
İpek İpliği	3.043	1.868	0,0	-38,6
Dokuma Kumaş	1.431.513	1.278.344	16,9	-10,7
Pamuklu Dokuma Kumaş	546.044	491.185	6,5	-10,0
Sentetik-Suni Filament İpliklerinden Dokuma Kumaş	461.801	425.607	5,6	-7,8
Sentetik-Suni Devamsız Lif. İpliklerden Dokuma Kumaş	267.654	227.111	3,0	-15,1
Yün ve İnce-Kaba Hayvan Kıllarından Dokuma Kumaş	105.882	85.224	1,1	-19,5
İpekli Dokuma Kumaş	27.968	27.512	0,4	-1,6
Bitkisel Liften Dokuma Kumaş	22.165	21.705	0,3	-2,1
Örme Kumaş	400.658	398.607	5,3	-0,5
Diğer Tekstil Ürünleri	847.141	772.261	10,2	-8,8

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

VI. KONFEKSİYON İTHALATI

Türkiye dünyanın yedinci büyük konfeksiyon ihracatçısı olmakla birlikte, özellikle son yıllarda iç pazarda talebin çeşitlenmesi ve canlanması, “organizatör ülke” misyonunun üstlenilmesi gibi sebeplerle, çeşitli ülkelerden Türkiye’ye nihai ürün halinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulleri de ithal edilmektedir.

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün uluslararası rekabet edebilirliğini devam ettirmek, “hızlı moda” kavramına uygun üretim sürecinde, pazarın gerektirdiği ürün çeşitliliğini sağlamak gibi nedenlerle ithal edilen elyaf, iplik ve kumaş gibi tekstil materyallerinin ithalatı ile karşılaştırıldığında değer olarak daha az olan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı, 2015 yılı sonunda 2,8 milyar dolar olmuştur.

Mevcut sektörel koşullar dikkate alınarak, altı aylık ve yıllık ihracat performans raporlarında Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ithalatına ilişkin kısa bilgilere de yer verilmektedir.

VI.1 Temel Ürün Grupları İtibariyle İthalat

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ürünleri ithalatı, 2016 yılının Ocak-Kasım döneminde %4,6 oranında gerileyerek 2,5 milyar dolar seviyesine inmiştir.

Ürün grupları bazında hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı incelendiğinde, örme hazır giyim ithalatı %7,9 oranında azalarak 735,6 milyon dolara, dokuma hazır giyim ithalatı %4,3 oranında azalarak 1,6 milyar dolara indiği görülmektedir. Hazır eşyaların ithalatı ise %7,6 oranında artarak 189,4 milyon dolara yükselmiştir.

Temel ürün grupları itibariyle ithalat verileri ile paylar, aşağıdaki tablo ve grafikten izlenebilir.

Ürün Grupları Bazında Hazır giyim Ve Konfeksiyon İthalatı			
Birim: 1.000 ABD Doları	2015 Ocak-Kasım	2016 Ocak-Kasım	Değişim
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı	2.646.450	2.525.686	-4,6%
Örme Hazır giyim	798.760	735.649	-7,9%
Dokuma Hazır giyim	1.671.700	1.600.616	-4,3%
Hazır Eşya	175.990	189.421	7,6%

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

2016 Ocak-Kasım döneminde, en çok ithal edilen hazır giyim ve konfeksiyon ürünleri incelendiğinde on ürünün yedisinde ithalatın düştüğü görülmektedir.

En çok ithal edilen ürün grubu toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının %16,1'ini oluşturan ve ithalat değeri %4,6 oranında azalan 6210 GTİP kapsamında yer alan plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyimler olup, söz konusu ürünlerin ithalat değeri 405,6 milyon dolar olmuştur.

Bu dönemde hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında ikinci en fazla ithalatı yapılan ürün, toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının %11,6'sını oluşturan ve ithalat değeri %12,9 oranında gerileyen 6204 GTİP yer alan kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, ceket, etek, pantolon gibi dış giyim ürünleridir. Söz konusu ürünlerin ithalat değeri 294,1 milyon dolar olmuştur.

Bu iki başlıkta yer alan dokuma dış giyim ürünleri, 2016 yılının ilk onbir ayında hazır giyim ve konfeksiyon ürünleri ithalatının %27,7 ile önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

En fazla ithal edilen üçüncü hazır giyim ve konfeksiyon ürün grubu 6203 GTİP kapsamında yer alan erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolonlar, v.b. olup, ithalatı %15,5 oranında azalarak 237,4 milyon dolara gerilemiştir.

İlk on ürün grubu içinde en yüksek ithalat artışı %83,4 ile 6211 GTİP başlığı altında yer alan spor, kayak ve yüzme kıyafetlerinde kaydedilmiştir.

En çok ithal edilen ilk on ürün içinde en yüksek ithalat düşüşü %29,8 ile 6201 GTİP başlığında yer alan erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak v.b. ürünler olmuştur.

2016 yılının Ocak-Kasım döneminde en fazla ithal edilen hazır giyim ve konfeksiyon mamulleri ile ithalat artış oranlarını gösteren bir tablo, aşağıda verilmektedir.

En Fazla İthal Edilen Hazır Giyim ve Konfeksiyon Ürünleri					
Birim: 1.000 ABD Doları		2015 Ocak-Kasım	2016 Ocak-Kasım	Değ.%	Pay%
Toplam Hazır Giyim ve Konfeksiyon İthalatı		2.646.450	2.525.686	-4,6	100,0
6210	Plastik, Kauçuk Sıvanmış, Emdirilmiş Elyaftan Hazır Giyim Eşyası	288.095	405.561	40,8	16,1
6204	Kadınlar Ve Kız Çocuk İçin Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Elbise, Etek, Pantolon Etek, Vb.(Yüzme	337.659	294.099	-12,9	11,6
6203	Erkekler Ve Erkek Çocuk İçin Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Pantolon, Tulum Ve Şort (Yüzme Kıy	280.911	237.364	-15,5	9,4
6110	Kazak, Süveter, Hırka, Yelek Vb. Eşya (Örme)	216.017	181.251	-16,1	7,2
6109	Tişörtler, Fanilalar, Atletler, Kaşkorseler Ve Diğer İç Giyim Eşyası (Örme)	152.409	156.762	2,9	6,2
6202	Kadın Ve Kız Çocuk İçin Manto, Kaban, Kolsuz Ceket, Pelerin, Anoraklar (Kayak Ceketleri Dahil), Rüzg	152.198	130.471	-14,3	5,2
6205	Erkekler Ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler	159.632	116.426	-27,1	4,6
6206	Kadınlar Ve Kız Çocuklar İçin Bluzlar, Gömlekler Ve Gömlek-Bluzlar	120.320	105.187	-12,6	4,2
6201	Erkek Veya Erkek Çocuk İçin Palto, Kaban, Kolsuz Ceket, Pelerin, Anorak (Kayak Ceketleri Dahil), Rüz	148.633	104.367	-29,8	4,1
6211	Spor, Kayak Ve Yüzme Kıyafetleri; Diğer Giyim Eşyası	45.267	83.042	83,4	3,3

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

VI.2 Ülkeler İtibariyle İthalat

Türkiye'nin Ocak-Kasım 2016 döneminde en çok hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı gerçekleştirdiği ülkeler Çin, Bangladeş, İtalya, Mısır ve Hindistan olarak sıralanmaktadır. Çin ve Bangladeş'den yapılan ithalat Türkiye'nin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının %55,1'ine karşılık gelmektedir.

Ocak-Kasım 2016 döneminde en çok hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı gerçekleştirilen on ülkeden ikisi hariç diğer sekizinden yapılan ithalat %0,2 ile %20,7 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

Mersin Serbest Bölge ve İspanya söz konusu dönemde en fazla ithalat gerçekleştirilen ilk 10 ülke arasında artış görülen ülkelerdir. Bu ülkelerden Mersin Serbest Bölge'den gerçekleşen ithalat %48,3 oranında artarken İspanya'dan ithalat %4,6 oranında artmıştır. Bu artışlar sonucunda Mersin Serbest Bölge'den ithalat 66 milyon dolar, İspanya'dan ithalat 61,9 milyon dolar olmuştur.

Ocak-Kasım 2016 döneminde en fazla ithalat yapılan ilk on ülke içinde en fazla düşüş tespit edilen ülke Kamboçya'dır. 2016 yılının ilk onbir ayında Kamboçya'dan yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %20,7 düşüşle 61,1 milyon dolara gerilemiştir.

Türkiye'nin En Çok Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı Gerçekleştirdiği Ülkeler				
Birim: 1.000 ABD Doları	2015 Ocak-Kasım	2016 Ocak-Kasım	Değişim	Pay
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı	2.646.450	2.525.686	-4,6%	100%
AB - 28 Toplam	390.527	383.455	-1,8%	15,2%
Çin	788.413	768.811	-2,5%	30,4%
Bangladeş	708.649	622.386	-12,2%	24,6%
İtalya	134.468	129.984	-3,3%	5,1%
Mısır	120.501	117.546	-2,5%	4,7%
Hindistan	99.441	80.867	-18,7%	3,2%
Vietnam	72.809	72.643	-0,2%	2,9%
Mersin Serbest Bö	44.470	65.957	48,3%	2,6%
İspanya	59.179	61.926	4,6%	2,5%
Kamboçya	77.033	61.089	-20,7%	2,4%
Gürcistan	55.397	53.210	-3,9%	2,1%

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

VII. KAPASİTE KULLANIM ORANI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün 2016 Ocak-Aralık döneminde gösterdiği ihracat performansı değerlendirilirken, kapasite kullanım oranı konusundaki gelişmelerin de dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son “İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı” tablosundaki bilgilere göre, 2015 yılının Aralık ayında %75,8 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2016 yılının Aralık ayı itibarıyla %76,5'e yükselmiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2015 Aralık ayında %76,5 olan kapasite kullanım oranı, 2016 yılının Aralık ayında %76,4'e gerilemiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2015 Aralık ayına göre %0,1 oranında azalmış bulunmaktadır.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2000	75,9		79,4		82,7	
2001	70,9	-6,6	76,2	-4,0	79,0	-4,5
2002	75,4	6,3	82,5	8,3	84,1	6,5
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	81,8	1,0	81,5	1,1	83,6	1,3
2008	78,1	-4,5	75,7	-7,1	80,2	-4,1
2009	65,0	-16,8	67,5	-10,8	67,3	-16,1
2010	75,6	16,3	80,1	18,7	78	15,9
2011	75,4	-0,3	76,6	-4,4	76,4	-2,1
2012	74,2	-1,6	78,0	1,8	77,8	1,8
2013	74,6	0,5	79,3	1,7	77,4	-0,5
2014	74,4	-0,3	80,0	0,9	77,8	0,5
2015	74,7	0,4	76,5	-4,4	76,6	-1,5
2015 Aralık	75,8		77,7		76,5	
2016 Aralık	76,5	0,9	77,8	0,2	76,4	-0,1

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı - Aralık 2016

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinin hammadde ihtiyacını karşılayan tekstil sektörünün 2015 yılı Aralık ayında 77,7 olan kapasite kullanım oranı ise 2016 yılının Aralık ayında %77,8 olmuştur. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2016 yılının Aralık ayında 2015 yılının aynı ayına kıyasla %0,2 oranında arttığı ortaya çıkmaktadır.

Yılın son ayında hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe kapasite kullanım oranı düşüşü %0,1 olup bu oran %0,9 artış oranı kaydedilen imalat sanayiinden hem de %0,2 artış kaydedilen tekstil sektöründen düşük olmuştur.

VIII. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri

Ocak – Aralık Dönemi

2016 yılı Ocak-Aralık döneminde yapılan 17 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 12 milyar dolarla %70,8'i ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB-28 ülkelerine yapılmıştır.

2015 yılında 1 Euro ortalama 1,1110 ABD Dolarına eşit iken, 2016 yılında Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %0,36'lık düşüşle 1,1070 dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede %0,36'lık parite etkisinden arındırıldığı zaman Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında %0,1'lik artış değil %0,3'lük bir artış olduğu hesaplanmaktadır.

EURO - DOLAR PARİTESİ			
	2015	2016	
Aylar	Çapraz Kur	Çapraz Kur	Değişim %
Ocak	1,1668	1,0865	-6,88
Şubat	1,1363	1,1096	-2,35
Mart	1,0857	1,1089	2,14
Nisan	1,0776	1,1336	5,20
Mayıs	1,1168	1,1328	1,43
Haziran	1,1205	1,1236	0,28
Temmuz	1,1026	1,1061	0,32
Ağustos	1,1127	1,1208	0,73
Eylül	1,1239	1,1204	-0,31
Ekim	1,1260	1,1040	-1,95
Kasım	1,0760	1,0824	0,59
Aralık	1,0865	1,0552	-2,88
Yıllık Ortalama	1,1110	1,1070	-0,36
Ocak-Aralık Ortalaması	1,1110	1,1070	-0,36

1 Euro= .... ABD Doları Olarak Verilmiştir.

Aralık Ayı

2016 yılı Aralık ayında yapılan 1,3 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 987 milyon dolarla %73,7'si ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB28 ülkelerine yapılmaktadır.

2015 yılı Aralık ayında 1 Euro 1,0865 ABD Dolarına eşit iken, 2016 yılının Aralık ayında Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %2,88'lik düşüşle 1,0552 dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede, 987 milyon dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %2,88'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüşten arındırıldığında, 1 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda 2016 yılı Aralık ayında reel bazda toplam ihracat tutarı 1,4 milyar dolar olup ihracatta reel anlamda %3,5'lik değil %1,5'lik düşüş meydana gelmiş olmaktadır.

İTKİB Genel Sekreterliği Hazır giyim ve Konfeksiyon Arge Şubesi

- ***İTKİB Genel Sekreterliği kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.***

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2016 Ocak-Aralık

1 - 31 ARALIK İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖRLER	1 - 31 ARALIK				1 OCAK - 31 ARALIK				SON 12 AYLIK			
	2015	2016	Değişim ('16/'15)	Pay(16) (%)	2015	2016	Değişim ('16/'15)	Pay(16) (%)	2014 - 2015	2015 - 2016	Değişim ('16/'15)	Pay(16) (%)
	I. TARIM	1.980.207	2.001.897	1,1	16,2	20.769.541	20.229.167	-2,6	14,2	20.769.541	20.229.167	-2,6
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.474.097	1.435.253	-2,6	11,6	14.882.145	14.235.097	-4,3	10,0	14.882.145	14.235.097	-4,3	10,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	541.773	616.713	13,8	5,0	6.126.984	6.364.111	3,9	4,5	6.126.984	6.364.111	3,9	4,5
Yaş Meyve ve Sebze	308.974	279.302	-9,6	2,3	2.085.569	1.979.079	-5,1	1,4	2.085.569	1.979.079	-5,1	1,4
Meyve Sebze Mamulleri	102.366	111.752	9,2	0,9	1.317.684	1.322.332	0,4	0,9	1.317.684	1.322.332	0,4	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	131.133	115.329	-12,1	0,9	1.340.730	1.298.657	-3,1	0,9	1.340.730	1.298.657	-3,1	0,9
Fındık ve Mamulleri	271.496	204.650	-24,6	1,7	2.825.818	1.988.346	-29,6	1,4	2.825.818	1.988.346	-29,6	1,4
Zeytin ve Zeytinyağı	17.468	25.700	47,1	0,2	189.483	190.885	0,7	0,1	189.483	190.885	0,7	0,1
Tütün	94.140	75.290	-20,0	0,6	918.254	1.010.330	10,0	0,7	918.254	1.010.330	10,0	0,7
Sus Bitkileri ve Mam.	6.748	6.517	-3,4	0,1	77.821	81.357	4,8	0,1	77.821	81.357	4,8	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	157.828	211.745	34,2	1,7	1.812.581	1.891.072	4,3	1,3	1.812.581	1.891.072	4,3	1,3
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	157.828	211.745	34,2	1,7	1.812.581	1.891.072	4,3	1,3	1.812.581	1.891.072	4,3	1,3
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	348.282	354.899	1,9	2,9	4.074.816	4.102.999	0,7	2,9	4.074.816	4.102.999	0,7	2,9
Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri	348.282	354.899	1,9	2,9	4.074.816	4.102.999	0,7	2,9	4.074.816	4.102.999	0,7	2,9
II. SANAYİ	9.209.414	9.989.225	8,5	80,9	108.876.800	107.660.325	-1,1	75,7	108.876.800	107.660.325	-1,1	75,7
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	914.293	923.829	1,0	7,5	11.435.869	11.180.572	-2,2	7,9	11.435.869	11.180.572	-2,2	7,9
Taklitli ve Hammaddeleri	627.277	646.938	3,1	5,2	7.947.283	7.871.654	-1,0	5,5	7.947.283	7.871.654	-1,0	5,5
Deri ve Deri Mamulleri	114.097	107.893	-5,4	0,9	1.473.231	1.388.615	-5,7	1,0	1.473.231	1.388.615	-5,7	1,0
Halk	172.919	188.997	10,9	1,4	2.015.355	1.920.303	-4,7	1,4	2.015.355	1.920.303	-4,7	1,4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.261.717	1.282.128	1,6	10,4	15.398.176	13.936.294	-9,5	9,8	15.398.176	13.936.294	-9,5	9,8
Kimyasal Maddeler ve Mamulleri	1.261.717	1.282.128	1,6	10,4	15.398.176	13.936.294	-9,5	9,8	15.398.176	13.936.294	-9,5	9,8
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.033.403	7.783.269	10,7	63,0	82.042.754	82.543.460	0,6	58,1	82.042.754	82.543.460	0,6	58,1
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.388.521	1.339.353	-3,5	10,8	16.954.868	16.965.859	0,1	11,9	16.954.868	16.965.859	0,1	11,9
Ötometv Endüstrisi	1.847.538	2.347.551	27,1	19,0	21.151.914	23.889.626	12,9	16,8	21.151.914	23.889.626	12,9	16,8
Gemi ve Yat	61.358	156.404	154,9	1,3	1.029.857	972.177	-5,6	0,7	1.029.857	972.177	-5,6	0,7
Elektrik Elektronik ve Hizmet	934.564	951.704	1,8	7,7	10.471.936	9.987.737	-4,6	7,0	10.471.936	9.987.737	-4,6	7,0
Makine ve Aksamları	502.028	493.577	-1,7	4,0	5.523.065	5.303.014	-4,0	3,7	5.523.065	5.303.014	-4,0	3,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	506.304	492.911	-2,6	4,0	6.230.279	5.948.966	-4,5	4,2	6.230.279	5.948.966	-4,5	4,2
Çelik	759.962	937.693	23,4	7,6	9.879.863	9.089.330	-8,0	6,4	9.879.863	9.089.330	-8,0	6,4
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	221.458	204.462	-7,7	1,7	2.755.020	2.654.696	-3,6	1,9	2.755.020	2.654.696	-3,6	1,9
Mücehhez	212.291	347.990	63,9	2,8	2.644.477	2.448.674	-7,4	1,7	2.644.477	2.448.674	-7,4	1,7
Sanayim ve Havacılık Sanayii	282.382	212.853	-24,6	1,7	1.654.088	1.677.513	1,4	1,2	1.654.088	1.677.513	1,4	1,2
İklimlendirme Sanayii	307.670	290.204	-5,7	2,4	3.646.091	3.509.231	-3,8	2,5	3.646.091	3.509.231	-3,8	2,5
Diğer Sanayi Ürünleri	9.327	8.567	-8,1	0,1	101.296	96.637	-4,6	0,1	101.296	96.637	-4,6	0,1
III. MADENCİLİK	309.047	354.647	14,8	2,9	3.895.211	3.786.687	-2,8	2,7	3.895.211	3.786.687	-2,8	2,7
Madencilik Ürünleri	309.047	354.647	14,8	2,9	3.895.211	3.786.687	-2,8	2,7	3.895.211	3.786.687	-2,8	2,7
T O P L A M (TİM*)	11.498.668	12.345.769	7,4	100,0	133.541.552	131.676.179	-1,4	92,6	133.541.552	131.676.179	-1,4	92,6
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat					10.297.320	10.462.671	1,6	7,4	10.297.320	10.462.671	1,6	7,4
T O P L A M (TİM+TÜİK*)					143.838.871	142.138.850	-1,2	100,0	143.838.871	142.138.850	-1,2	100,0

Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2016 Ocak-Aralık

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK			
	2015	2016	DEĞİŞİM (%)	2015	2016	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	1.028.060	977.411	-4,9	12.335.476	12.504.801	1,4	73,7
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	103.658	111.564	7,6	1.204.161	1.226.779	1,9	7,2
DENİZLİ İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	89.533	86.942	-2,9	1.053.641	1.072.944	1,8	6,3
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	49.817	53.300	7,0	653.078	660.065	1,1	3,9
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	43.691	29.349	-32,8	733.373	451.836	-38,4	2,7
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	36.514	31.998	-12,4	444.806	434.888	-2,2	2,6
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	12.493	18.833	50,7	179.340	244.608	36,4	1,4
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	13.149	20.034	52,4	223.423	229.853	2,9	1,4
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	5.328	5.369	0,8	60.469	74.081	22,5	0,4
İSTANBUL İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	3.984	2.863	-28,1	37.112	37.542	1,2	0,2
Diğer Birlikler	2.293	1.691	-26,2	29.989	28.463	-5,1	0,2
TOPLAM	1.388.521	1.339.353	-3,5	16.954.868	16.965.859	0,1	100,0

Veriler 1 Ocak 2017 tarihinde TİM tarafından yayınlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI**ARALIK 2016**

		2015 ARALIK 1000 \$	2016 ARALIK 1000 \$	DEĞİŞİM %	2015 OCAK - ARALIK 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2016 OCAK - ARALIK 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2015 / 2016 DEĞİŞİM %
1	ALMANYA	271.248	269.411	-0,7	3.186.201	18,8	3.170.997	18,7	-0,5
2	İNGİLTERE	195.693	162.640	-16,9	2.203.513	13,0	2.028.565	12,0	-7,9
3	İSPANYA	129.001	147.226	14,1	1.668.377	9,8	1.750.604	10,3	4,9
4	FRANSA	81.879	77.390	-5,5	879.167	5,2	846.992	5,0	-3,7
5	HOLLANDA	81.069	80.883	-0,2	810.319	4,8	783.031	4,6	-3,4
6	İTALYA	57.463	50.260	-12,5	598.024	3,5	617.901	3,6	3,3
7	POLONYA	30.797	23.389	-24,1	458.035	2,7	574.765	3,4	25,5
8	İRAK	41.637	56.759	36,3	748.910	4,4	564.089	3,3	-24,7
9	ABD	41.359	41.328	-0,1	494.569	2,9	536.042	3,2	8,4
10	DANİMARKA	41.038	39.748	-3,1	403.795	2,4	425.197	2,5	5,3
	İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	971.184	949.034	-2,3	11.450.910	67,5	11.298.182	66,6	-1,3
11	İRAN	13.728	18.807	37,0	121.104	0,7	367.810	2,2	203,7
12	SUUDİ ARABİSTAN	20.620	17.923	-13,1	289.453	1,7	316.530	1,9	9,4
13	BELÇİKA	27.345	26.035	-4,8	312.195	1,8	304.733	1,8	-2,4
14	İSRAİL	18.437	18.942	2,7	253.450	1,5	304.713	1,8	20,2
15	UKRAYNA	17.661	10.678	-39,5	290.405	1,7	303.821	1,8	4,6
16	BULGARİSTAN	7.492	14.699	96,2	76.400	0,5	279.683	1,6	266,1
17	İSVEÇ	20.781	18.762	-9,7	221.701	1,3	237.559	1,4	7,2
18	CEZAYİR	13.910	12.271	-11,8	200.863	1,2	206.624	1,2	2,9
19	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	11.420	10.707	-6,2	153.543	0,9	141.500	0,8	-7,8
20	ROMANYA	50.143	9.708	-80,6	508.632	3,0	138.119	0,8	-72,8
	İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	1.172.720	1.107.565	-5,6	13.878.655	81,9	13.899.272	81,9	0,1
21	AVUSTURYA	10.016	10.191	1,7	119.384	0,7	130.025	0,8	8,9
22	RUSYA FEDERASYONU	5.221	10.785	106,6	204.467	1,2	121.949	0,7	-40,4
23	MISIR	12.696	5.520	-56,5	146.990	0,9	120.123	0,7	-18,3
24	İSVİÇRE	10.907	9.199	-15,7	114.675	0,7	115.928	0,7	1,1
25	KIRGIZİSTAN	3.522	7.625	116,5	82.490	0,5	112.504	0,7	36,4
26	ÜRDÜN	7.194	7.061	-1,9	82.813	0,5	110.152	0,6	33,0
27	ÇEK CUMHURİYETİ	11.316	11.682	3,2	89.568	0,5	108.328	0,6	20,9
28	YUNANİSTAN	6.966	6.739	-3,3	95.086	0,6	105.673	0,6	11,1
29	LIBYA	10.785	4.822	-55,3	166.057	1,0	104.898	0,6	-36,8
30	KAZAKİSTAN	5.631	4.865	-13,6	97.284	0,6	103.773	0,6	6,7
31	AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	2.570	6.988	172,0	57.765	0,3	90.915	0,5	57,4
32	TUNUS	5.898	5.584	-5,3	59.391	0,4	81.692	0,5	37,5
33	LÜBNAN	4.233	9.452	123,3	62.270	0,4	74.151	0,4	19,1
34	LETONYA	3.492	757	-78,3	57.727	0,3	73.791	0,4	27,8
35	SLOVAKYA	10.610	3.788	-64,3	220.364	1,3	71.558	0,4	-67,5
36	FAS	4.585	6.481	41,3	46.800	0,3	70.904	0,4	51,5
37	BOSNA-HERSEK	3.312	3.510	6,0	51.585	0,3	65.897	0,4	27,7
38	FİNLANDIYA	3.997	4.133	3,4	50.110	0,3	63.470	0,4	26,7
39	İRLANDA	3.827	5.220	36,4	43.741	0,3	62.925	0,4	43,9
40	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	6.077	5.809	-4,4	50.993	0,3	61.583	0,4	20,8
41	KANADA	5.588	5.616	0,5	54.756	0,3	60.228	0,4	10,0
42	GÜRCİSTAN	4.094	4.656	13,7	50.984	0,3	58.905	0,3	15,5
43	NORVEÇ	6.129	4.427	-27,8	65.098	0,4	58.785	0,3	-9,7
44	ESTONYA	296	483	63,3	60.936	0,4	55.724	0,3	-8,6
45	MACARİSTAN	736	16.043	2.079,6	34.633	0,2	55.531	0,3	60,3
46	KUVEYT	1.960	2.787	42,2	36.291	0,2	46.678	0,3	28,6
47	HIRVATİSTAN	4.209	2.668	-36,6	32.978	0,2	44.870	0,3	36,1
48	SİRBİSTAN	2.967	3.702	24,8	34.698	0,2	43.087	0,3	24,2
49	ARNAVUTLUK	3.310	3.112	-6,0	28.604	0,2	40.751	0,2	42,5
50	KOSOVA	3.477	2.649	-23,8	38.725	0,2	38.463	0,2	-0,7
	İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	1.338.342	1.283.919	-4,1	16.215.918	95,6	16.252.530	95,8	0,2
	DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	50.179	55.434	10,5	738.950	4,4	713.329	4,2	-3,5
	AB (28) TOPLAMI	1.053.149	986.996	-6,3	12.271.196	72,4	12.008.762	70,8	-2,1
	TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	1.388.521	1.339.353	-3,5	16.954.868	100,0	16.965.859	100,0	0,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / e-Birlik Sistemi